

27.04.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**27 Nisan 2021
Salı**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

27 Nisan 2021 Salı

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUN

7317 Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARI

— 2021 Yılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İktisadi ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Yürürlük Tarihinin 22 Nisan 2021 Olarak Tespit Edilmesine Dair Karar (Karar Sayısı: 3911)

YÖNETMELİKLER

- Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü Sözleşmeli Personel Sicil Amirleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- 2021 Yılı Mart Ayına Ait Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi
- 2021 Yılı Mart Ayına Ait Tamamlama Vizesi Yapılan Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi
- 2021 Yılı Mart Ayına Ait İptal Edilen Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi

Kuraklık, Doğu ve Güneydoğu Anadolu çiftçisinin kabusu oldu

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yetersiz yağışlar sonucu kuraklık çiftçinin kabusu oldu.

Geçen yılın sonlarında gündemde olan ancak Şubat ve Mart aylarıyla birlikte artan yağışlar sonucu gündemden düşen kuraklık, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki üreticilerin kabusu olmaya devam ediyor.

Her iki bölgede de kurak geçen kış ve ilkbahar sezonu ile birlikte farklı illerden gelen haberler ve açıklamalar üreticilerin zor bir süreçten geçtiğini gösteriyor.

MARDİN'DE YAĞIŞLAR 3 KAT AZALDI

Yıl başından bu yana kurak bir sezon geçiren Mardin'de uzmanlara göre yağışlar geçen yıla göre 3 kat azaldı.

Mardin'de 3.1 milyon dekarlık ekili alanın yüzde 70'inde kuru tarım yapılırken, beklenen yağışlar gelmeyince çiftçinin ekini başağa girer girmez kurumaya başladı.

Mardin'in Derik ilçesinde 20 milyon metreküp su kapasitesine sahip Dumluca Barajı da kuraklıktan nasibini aldı. Mevsimin kurak geçmesi nedeniyle barajdaki doluluk oranı 2 milyon metreküpe düşerek yüzde 10 seviyesine kadar geriledi.

27.04.2021

18 bin 600 dekar tarım arazisini sulama kapasitesine sahip Dumluca Barajı'ndaki su oranı, son 11 yılın en düşük seviyesini gördü.

KURAKLIK ETKİSİ EN ÇOK ŞANLIURFA VE DİYARBAKIR'DA HİSSEDİLDİ

Şanlıurfa ve Diyarbakır da bu yıl yeterli yağışın olmaması nedeniyle kuraklık riski yaşayan bir diğer önemli tarımsal bölge.

Türkiye Ziraatçılar Derneği Şanlıurfa Temsilcisi Müslüm Ösün, kuru tarım yapılan arazilerde rekolte kayıpları riskinin arttığını belirterek, "Kışın hiç yağış görmedik. İlkbaharda da yeterli yağışlar olmadı. Şanlıurfa ve Diyarbakır kuraklıktan çok fazla etkilendi ve etkilenmeye devam ediyor. GAP'ta yaklaşık 5 milyon dönüm arazi kuraklıkla başbaşa kalmış durumda. Arpa ve buğdayda rekolte kayıpları kaçınılmaz gözüküyor" dedi.

Ösün, bölgede üretilen kırmızı mercimekte tane doldurma zamanı olduğunu belirterek, yağışa en çok ihtiyaç duyulan dönemin kurak geçtiğini hatırlattı.

Müslüm Ösün, sulu tarım yapılan alanlarda ise çiftçilerin yüksek elektrik maliyeti dolayısıyla sorun yaşadığını ifade etti.

BATMAN'DA 20 BİN DEKAR ALAN ZARAR GÖRDÜ

Batman Ovası'ndaki tarım arazilerinde de kuraklık tehlikesi yaşanıyor.

Tarlaları kurumaya yüz tutan çiftçiler, sulamayı tankerlerle yapmak zorunda kalıyor.

Batman Biçerdöverler Derneği Başkanı Ahmet Eren, son 20 yılın en kurak mevsimini yaşadıklarını ifade ederek, "Buğday, arpa ve mercimekten oluşan yaklaşık 20 bin dekar alanda ciddi bir hasar söz konusu. Kırış bölgelerdeki ekili alanların önemli bir bölümü maalesef kurudu. Çiftçinin gözü DSİ'nin sulama kanalına su vermesinde" diye konuştu.

MUŞ'TA DA KURAKLIK RİSKİ SÜRÜYOR

Muş Ovası'nda da havaların birden ısınması ve ilkbahar yağışlarının yeteri düzeyde gerçekleşmemesi çiftçileri kaygılandırıyor.

Yaklaşık 3 milyon 570 bin dekar ekilebilir tarım arazisi olan Muş'un Ziraat Odası Başkanı Hakim Yıldırım, önümüzdeki günlerde yeterli düzeyde yağış olmaması durumunda ekilen ürünlerden yeteri kadar verim alınmayacağı uyarısında bulundu.

Türkiye'ye tahıl üretiminde önemli katkı sağlayan Muş'taki kuraklık riskine dikkat çeken Yıldırım, "Muş tarihinde ilk kez Nisan ayında çiftçi sulama yöntemi ile ürün sulamaya başladı. Geçen yıl bu mevsimde aşırı yağıştan dolayı şeker pancarı, buğday ve arpa ekimi yapılmaz iken bu sene Güneydoğu Bölgesinde olduğu gibi Doğu Anadolu Bölgesinde de kuraklık yaşanmaya başladı" dedi.

Çiftçilerin ekimlerini sulama yöntemi ile geçiştirdiğini belirten Yıldırım, "Sıcaklığın etkisiyle rekolte düşüklüğü, kalite kaybı olacaktır" öngörüsünde bulundu.

HATAY KISMEN ŞANSLI

Hatay Ziraat Odası Başkanı Mehmet Muzaffer Okay da Güneydoğu bölgesinde kuraklığın had safhaya ulaştığını belirterek, Hatay ve civarını kısmen şanslı sayıyor. Zira Şanlıurfa ve Diyarbakır taraflarında ciddi bir kuraklık olduğuna dikkat çeken Okay, "Bu yıl hasatlar da öne çekilecektir. Çoğu tarlalardaki buğdaylarda kuruma başladı. Artık bu dönemde su verilse ya da yağış olsa da çok birşey ifade etmez. Kuruyan yerlerde hasat erkene çekilir. Kalite ve verim düşer. Ekmeklik buğdaylar istenen düzeyde gelişmediği için nitelikli buğday vasfını kaybeder ve yem sanayine gider" dedi.

Okay, "Çiftçi S.O.S vermeye başladı. Kayıp bir sezon yaşanacağı belli. Bir an önce çiftçiyi kurtaracak pozisyon almalı, çiftçi huzura kavuşmalıdır" yorumunda bulundu.

BURDUR'DA KURAKLIK ŞEKER PANCARINI VURDU

Öte yandan kuraklıkla mücadele eden bir diğer il ise Akdeniz Bölgesindeki Burdur. Burdur'da son yıllarda artan susuzluk nedeniyle geçen yıl 1700 dekar alanda yapılan şeker pancarı ekimi bu yıl susuzluk nedeniyle 250 dekara geriledi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (MAKÜ) Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. İskender Güllü, bölge özelinde son 3 yıldır meteorolojik kuraklık yaşandığını belirterek, "Göllerin seviyesinde azalma, akarsularda kuruma veya azalmayı gözlemliyoruz. Bunun neticesinde ise kuraklıkta üçüncü evre olan tarımsal kuraklık ve dördüncü evre olan sosyolojik ve ekonomik kuraklığa geçeceğiz" dedi.

Tarım emtia fiyatları son 9 yılın zirvesine yaklaştı

Bloomberg Tarım Endeksi, 2012'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Emtia fiyatlarındaki yükseliş, küresel gıda fiyatları üzerindeki endişeleri de artırıyor. FAO Gıda Fiyat Endeksi halihazırda 2014 ortasından bu yana en yüksek düzeyde.

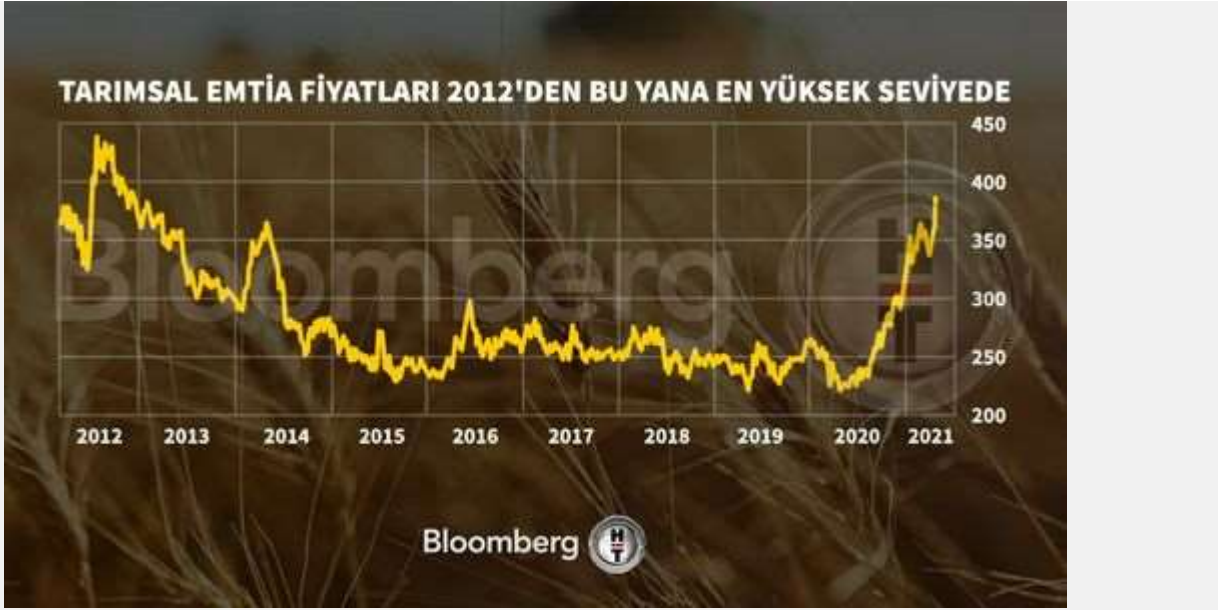
Tarım emtiasında yükseliş, son günlerde arz endişeleri ile hızlandı. Bloomberg Tarım Endeksi, Kasım 2012'den bu yana en yüksek seviyeye ulaşarak neredeyse 9 yılın zirvesini gördü.

Son dönemdeki yükselişe soya fasulyesi öncülük etti. Arjantin'deki yağışlar soya fasulyesi ekimini, ABD'deki soğuk hava ise hasadı olumsuz etkiledi. Zayıf arza karşılık güçlü Çin talebi fiyatları yukarı çekti. Soya fasulyesi, neredeyse sekiz ülkede gün içi en yüksek seviyeye ulaştı ve son 10 yılın zirvesini test etti.

Soya fasulyesi fiyatlarındaki yukarı yönlü harekete ek olarak buğday ve mısır fiyatları da kuraklık ve soğuk hava koşulları nedeniyle yükseliyor.

Buğday fiyatları, hem ABD hem de Rusya'daki olumsuz iklim koşullarının arz tarafında yarattığı baskının etkisiyle 2014'ten bu yana en yüksek seviyeleri gördü.

Brezilya ve ABD'deki kuraklıkla birlikte geciken ekimler mısır fiyatlarını 2013'ten bu yana en yüksek seviyelere taşıdı.

Söz konusu koşullar yatırımcıların, tarım emtiasında yükseliş yönlü pozisyon alma eğilimini güçlendiriyor. Chicago Borsası'nda mısır fiyatının artacağı beklentisiyle açılan net pozisyonlar 10 yılın zirvesine çıktı. Diğer tarım emtiasında da benzer tablolar söz konusu.

Emtia fiyatlarındaki yükseliş, küresel gıda fiyatları üzerindeki endişeleri de artırıyor. FAO Gıda Fiyat Endeksi halihazırda 2014 ortasından bu yana en yüksek düzeyde. Arz yönlü sıkıntıların devam etmesi durumunda gıda kaynaklı bir küresel enflasyon sıkıntısı daha da fazla risk yaratabilir.

Düşük işlem hacminde vatandaş döviz sattı

ABD Başkanı Biden'ın açıklamalarının ardından güne negatif başlayan TL varlıklar yönünü pozitive döndü. Vatandaşlar dolar/TL'de 8.40 liranın üzerini yine satış fırsatı olarak değerlendirdi.

Türk Lirası varlıkları ABD Başkanı Biden'ın 24 Nisan konuşmasının ardından haftaya kayıpla başladı. Dolar/TL 8.47 liraya kadar yükselirken Borsa İstanbul hafif düşüşle açıldı.

Dolar/TL'de 8.40 liranın üzerini satış fırsatı olarak gören yurtiçi yerleşiklerin satışlarıyla dolar 8.30 liranın altına kadar inerken analistler çok düşük işlem hacimlerinin yaşandığına dikkat çekti.

Yurtiçi yerleşikler tıpkı 19 Mart sonrası yeni Merkez Bankası başkanı değişiminde olduğu gibi döviz kurlarındaki yükselişte yaptığı gibi dün de bir miktar döviz mevduatını azalttı.

Analistler, ABD ile ilişkilerde zaten negatif seyrin sürdüğünü piyasanın bu konuda yeni bir fiyatlamaya gitmesinin gerekmediğini belirtirken TL varlıklarda dalgalı görünümün süreceğini dile getirdi.

Borsa İstanbul ise negatif başladığı günü yükselişle sürdürdü. Sanayi şirketlerinin yanı sıra bankacılık endeksi hisselerinde de yükseliş yaşandı.

Uzmanlar, dolar/TL'deki karışık harekete karşılık borsada yaşanan pozitif havanın ise dikkat çekici olduğunu vurguladı. Vatandaşın dolar 8.40 liranın üzerine çıktığında satışa koştuğunu ifade eden analistler yabancıların TL varlık satışının bireysel döviz satışıyla dengelendiğine dikkat çekti. Ancak işlem hacminin çok düşük olduğuna da işaret eden analistler bundan sonraki süreçte dalgalı hareketlerin devam edeceği görüşünde.

11 Mayıs'ta MSCI Turkey endeksi değişecek

Borsa İstanbul'daki hareketin ise sürpriz olduğunu kaydeden analistler pandemide gelinen sürecin yanı sıra 11 Mayıs'ta MSCI Turkey endeksinde güncellenmenin de fiyatlanması gerektiğini belirtti. Analistler, 11 Mayıs'taki yarı yıl güncellemesinde MSCI Turkey Global Standart Endeksi'nden birkaç şirketin çıkabileceğini belirtti. Bu şirketlerin başında Yapı de belirtti.

8.25 lira desteği öne çıkıyor

Ziraat Yatırım da sabah notunda küresel büyümeye yönelik olumlu verilerin risk iştahını desteklediğini belirtirken dolar endeksi (DXY) ise yaklaşık son iki ayın en düşüğünde olduğunu kaydetti. Notta, şu konulara dikkat çekildi:

“Yurtdışı piyasalardaki destekleyici ortama karşın ABD - Türkiye arasında gerginliğe yol açan haber akışı ile TL satıcılı seyretti. Dolar/TL'de teknik olarak 8.36 yakın desteğinin altına sarkma yaşanmadıkça 8.5450 hedefte kalmaya devam edebilir. Yaşanan yükselişlerinde ardından kurda geri çekilme gözlenmesi ve 8.36 desteğinin altına sarkma yaşanması durumunda 8.30 hedef olabilir. TL'de üzerindeki stresin anlamlı bir şekilde azalması için ise 8.25 desteğinin altında kapanışlar yapılması gerektiğini düşünüyoruz.”

Bireysel yatırımcının talebi sürüyor

Öte yandan son büyük halka arzların 2018 yılında görüldüğü Borsa İstanbul'da iki hafta içinde Galata Wind ve Aydem Yenilenebilir Enerji'nin halka arzı ile büyük halka arzlar başlamış oldu. Galata Wind'in halka arzından yabancı yatırımcı yüzde 20'nin üzerinde pay alırken, Aydem'de hisseler halka arz fiyat aralığının üst eşliğinden fiyatlandı. Ölçeği giderek artan halka arzlara yatırımcı ilgisinin yeterli olduğu görülürken, Ziraat GYO'nun, Aydem'den yüzde 44 daha büyük olacak olan halka arzı yeni halka arzlara yatırımcı ilgisi konusunda gösterge olacak.

Çan2 Termik Santrali'nin halka arz büyüklüğü 290 milyon TL oldu

Çan2 Termik Santrali'nin yüzde 23,2 hissesinin halka arzı tamamlanırken, halka arz büyüklüğü yaklaşık 290 milyon lira olarak gerçekleşti. Payların tamamı yurtiçi bireysel ve yurtiçi kurumsal yatırımcılarca satın alındı. Çan2 Termik Santrali'nin payları 21-22 Nisan tarihlerinde “sabit fiyatla talep toplama” yöntemiyle 3.9 liradan halka arz edilmişti. Halk Yatırım Menkul Değerler tarafından KAP'a yapılan açıklamaya göre; halka arz edilen 67.59 milyon TL nominal değerli pay ile ek satışa sunulan 6.76 milyon TL nominal değerli pay olmak üzere toplam 74.35 milyon TL nominal payın

tamamının satışı gerçekleşti. Halka arz edilen payların yüzde 45.5'i yurtiçi bireysel yatırımcılara, yüzde 54.5'i ise yurtiçi kurumsal yatırımcılarca satın alındı. Açıklamaya göre, yurt içi bireysel yatırımcılara ayrılan tahsisat tutarının 3.44 katı ve yurt içi kurumsal yatırımcılara ayrılan tahsisat tutarının 3.83 katı talep geldi.

Aydem Yenilenebilir kurumsala değil bireysele gitti

Aydem Yenilenebilir Enerji'nin halka arzı tamamlandı. Açıklamaya göre 2018 yılından bu yana yapılan en büyük halka arz olan Aydem Yenilenebilir Enerji'nin halka arzında tüm hisseler üst fiyat bandından satıldı. İzahnamede halka arzda yurtdışı kurumsal yatırımcılara yüzde 20, yurtiçi kurumsal yatırımcılara yüzde 30 tahsisat yapılması planlanmıştı. Ancak yurtdışı kurumsal yatırımcılara yapılan tahsisat yüzde 1,8, yurtiçi kurumsal yatırımcılara yapılan ise yüzde 18,3 seviyesinde kaldı. İhraç edilen senetlerin yüzde 79,9'u yurtiçi bireysel yatırımcılara satıldı. İş Yatırım tarafından KAP'a yapılan açıklamaya göre, ihraçta 20 milyon lira nominal ek satış olmak üzere 130 milyon lira nominal değerli hisse 9.9 liradan satıldı. Buna göre halka arz büyüklüğü 1.3 milyar lira oldu. Halka arza ihracın 4.5 katı kadar talep geldi. Şirketin payları AYDEM kodu ile 29 Nisan Perşembe günü işleme başlayacak. Aydem Enerji CEO'su ve Aydem Yenilenebilir Enerji Yönetim Kurulu Başkanı İdris Küpeli, "Yatırımcıların, şirketimizin güçlü yapısına ve portföyüne gösterdiği güven sayesinde son üç yılın en büyük halka arzına imza attık. Şimdi çok daha büyük bir aile olarak, kârlı ve güçlü büyümemizi sürdüreceğiz. Hedefimiz, 5 yıl içerisinde portföyümüzün gücünü iki katına çıkarmak" diye konuştu.

Sektörde 3. sıraya yerleşecek

Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı'nın (GYO) 1.88 milyar lira ile son yılların en büyük halka arzında talep 28-30 Nisan'da toplanacak. Talep toplama tarihlerini 28-29-30 Nisan olarak belirleyen Ziraat GYO, hisselerinin yüzde 25'ini Ziraat Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin konsorsiyum liderliğinde ve sabit fiyatla talep toplama yöntemiyle halka arz ediyor. Halka arzdan sonra Ziraat GYO, ulaşacağı 7 milyar TL özkaynak büyüklüğü ile sektörde 3. sıraya yerleşecek. Ziraat GYO Genel Müdürü Peyami Ömer Özdilek, kurulduğu günden bu yana istikrarlı büyümesini sürdüren Ziraat GYO'nun 2020 yılında başarılı bir performans sergileyerek aktif büyüklüğünü 5.4 milyar TL'ye çıkardığını, net dönem kârının 378 milyon TL olarak gerçekleştiğini söyledi. Şirket özkaynaklarının 5 milyar TL'yi aştığını ifade eden Özdilek, pandemi döneminde de şirketin büyümeye devam ettiğini belirtti.

Reel Kesim Güven Endeksi, nisanda hafif yükseldi

Reel Kesim Güven Endeksi, nisan ayında bir önceki aya göre 0,2 puan artarak 111 oldu.

Reel Kesim Güven Endeksi, nisan ayında bir önceki aya göre 0,2 puan artarak 111 puan seviyesine yükseldi. Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, sabit sermaye yatırım harcaması, gelecek üç aydaki toplam istihdam, mevcut toplam sipariş miktarı ve mevcut mamul mal stokuna ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, gelecek üç aydaki üretim hacmine ve genel gidişata ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkiledi.

Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA) bir önceki aya göre 2,8puan azalarak 107,4 seviyesinde gerçekleşti.

Detaylar şu şekilde:

"Son üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacminde artış bekleyenler lehine olan seyrin bir önceki aya kıyasla güçlendiği, iç piyasa sipariş miktarı ve ihracat sipariş miktarında azalış bildirenler lehine olan seyrin ise artış bildirenler lehine döndüğü gözlenmektedir.

Mevcut toplam siparişlerin mevsim normallerinin altında olduğu yönündeki değerlendirmelerin zayıflayarak devam ettiği, mevcut mamul mal stokları seviyesinin mevsim normallerinin altında olduğu yönündeki değerlendirmelerin ise bir önceki aya göre güçlendiği görülmektedir.

Gelecek üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi, iç piyasa sipariş miktarı ve ihracat sipariş miktarında bir önceki ayda artış bekleyenler lehine olan seyrin zayıfladığı görülmektedir. Gelecek üç aydaki istihdama ve gelecek on iki aydaki sabit sermaye yatırım harcamasına ilişkin artış yönlü beklentilerin ise güçlendiği gözlenmektedir.

Ortalama birim maliyetlerde, son üç ayda artış olduğunu bildirenler ile gelecek üç ayda artış olacağını bekleyenler lehine olan seyrin güçlendiği görülmektedir. Gelecek üç aydaki satış fiyatına ilişkin artış yönlü beklentilerin de güçlendiği gözlenmektedir. Gelecek on iki aylık dönem sonu itibarıyla yıllık ÜFE beklentisi bir önceki aya göre 1,7 puan artarak yüzde 19,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2021 yılı Nisan ayında, ankete katılan işyerlerinin yüzde 43,8'i üretimlerini kısıtlayan faktör bulunmadığını belirtirken, yüzde 16,9'u talep yetersizliğinin üretimlerini kısıtlayan en önemli faktör olduğunu belirtmiş, onu sırasıyla hammadde-ekipman yetersizliği, mali imkansızlıklar, diğer faktörler ve işgücü yetersizliği izlemiştir.

Son üç aydaki rekabet gücüne ilişkin gelişmeler değerlendirildiğinde, yurt içi piyasalardaki rekabet gücüne ilişkin olarak bir önceki dönemde artış bildirenler lehine olan seyrin güçlendiği gözlenmektedir. Avrupa Birliği içindeki ve dışındaki yurt dışı piyasalarda rekabet gücüne ilişkin azalış yönlü değerlendirmelerin ise artış bildirenler lehine döndüğü görülmektedir.

İçinde bulunduğu sanayi dalındaki genel gidişat konusunda, bir önceki aya kıyasla daha iyimser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 12,4'e gerilerken, daha kötümser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 15,3'e, aynı kaldığını belirtenlerin oranı ise yüzde 72,3'e yükselmiştir."

İçişleri'nden 81 İl Valiliğine tam kapanma genelgesi

İçişleri Bakanlığı, 81 İl Valiliğine "Tam kapanma Tedbirleri" konulu genelge gönderdi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı tam kapanma kararına ilişkin İçişleri Bakanlığı, 81 İl Valiliğine genel gönderdi.

Genelgeye göre; 29 Nisan 2021 Perşembe günü saat 19.00'da başlayıp 17 Mayıs 2021 Pazartesi günü saat 05.00'de bitecek şekilde tam zamanlı sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacak.

hafta içi-hafta sonu ayrımı olmaksızın uygulanacak sokağa çıkma kısıtlaması günlerinde üretim, imalat, tedarik ve lojistik zincirlerinin aksamaması, sağlık, tarım ve orman faaliyetlerinin sürekliliğinin sağlanması amacıyla belli yerler ve kişiler kısıtlamadan muaf tutulacak.

Sokağa çıkma kısıtlamasına yönelik tanınan muafiyetler, daha önce illere gönderilen genelgeyle açıkça belirtildiği şekilde muafiyet nedenine ve buna bağlı olarak zaman ve güzergahla sınırlı olacak. Aksi durumlar muafiyetlerin kötüye kullanımı olarak görülerek idari ve adli yaptırımlara konu edilecek.

Sokağa çıkma kısıtlamasının olduğu günlerde bakkal, market, manav, kasap, kuruyemişiçi ve tatlıcılar 10.00-17.00 saatleri arasında faaliyet gösterebilecek. Vatandaşlar zorunlu ihtiyaçlarının karşılanması ile sınırlı olmak ve engelliler haricinde araç kullanmamak şartıyla ikametlerine en yakın bakkal, market, manav, kasap, kuruyemişiçi ve tatlıcılara gidip gelebilecek.

Aynı saatler arasında bakkal, market, manav, kasap, kuruyemişçi, tatlıcılar ve online sipariş firmaları evlere/adrese servis şeklinde de satış yapabilecek.

Belirtilen uygulama zincir ve süper marketler için haftanın altı günü geçerli olacak, zincir marketler pazar günleri kapalı kalacak.

Sokağa çıkma kısıtlamasının olduğu günlerde restoran, lokanta, kafeterya, pastane gibi yeme-içme yerleri sadece paket servis şeklinde faaliyet gösterebilecek.

Yeme-içme yerleri ile online yemek sipariş firmaları ramazan ayı sonuna denk gelen 13 Mayıs Perşembe gününe kadar 24 saat esasına göre paket servis yapabilecek. Yeme-içme yerleri ile online yemek sipariş firmaları ramazan ayının sona ermesiyle birlikte saat 01.00'e kadar paket servis yapabilecek.

Tam kapanma döneminde ekmek üretiminin yapıldığı fırın ve/veya unlu mamul ruhsatlı iş yerleri ile bu iş yerlerinin sadece ekmek satan bayileri açık olacak.

Vatandaşlar ekmek ve unlu mamul ihtiyaçlarının karşılanması ile sınırlı olmak ve engelli vatandaşlar hariç araç kullanmamak şartıyla ikametlerine yürüme mesafesinde olan fırına gidip gelebilecekler. Fırın ve unlu mamul ruhsatlı iş yerlerine ait ekmek dağıtım araçlarıyla sadece market ve bakkallara ekmek servisi yapılabilecek, sokak aralarında kesinlikle satış yapılmayacak.

Sokağa çıkma kısıtlaması sırasında belirtilen temel gıda, ilaç ve temizlik ürünlerinin satıldığı yerler ile üretim, imalat, tedarik ve lojistik zincirlerinin aksamaması amacıyla muafiyet kapsamında bulunan iş yerleri dışında tüm ticari işletme, iş yeri ve/veya ofisler kapalı olacak ve uzaktan çalışma haricinde yüz yüze hizmet verilmeyecek.

Sadece seyahat izin belgesi olanlara konaklama hizmeti verilecek

Kısıtlama döneminde konaklama tesislerinde rezervasyonunun bulunması, vatandaşlar açısından sokağa çıkma veya şehirlerarası seyahat kısıtlamasından muafiyet sağlamayacak.

Konaklama tesisleri sadece seyahat izin belgesi alan kişilere hizmet verebilecek.

Yabancılara yönelik sokağa çıkma kısıtlamasına dair muafiyet sadece turistik faaliyetler kapsamında geçici ve kısa süre için Türkiye'de bulunan yabancıları kapsayacak. İkamet izinliler, geçici koruma statüsündekiler veya uluslararası koruma başvuru ve statü sahipleri dahil olmak üzere turistik faaliyetler kapsamı dışındaki yabancılar sokağa çıkma kısıtlamalarına tabi olacaklar.

Tam kapanma sürecinde kendi ihtiyaçlarını karşılayamayacak ileri yaş gruplarındakilerin veya ağır hastalığı olanların temel ihtiyaçları VEFA Sosyal Destek Gruplarıncı karşılanacak. Bu konuda gerek personel görevlendirilmesi gerekse

ihtiyaçların bir an evvel giderilmesi bakımından gerekli tedbirler valiler ve kaymakamlarca alınacak.

Şehirlerarası seyahatlere zorunlu haller dışında izin verilmeyecek

Sokağa çıkma kısıtlaması süresince vatandaşların şehirlerarası seyahatine zorunlu haller dışında izin verilmeyecek. Buna karşın, zorunlu bir kamusal görevin ifası kapsamında ilgili bakanlık ya da kamu kurum veya kuruluşunca görevlendirilmiş olan kamu görevlileri kurum kimlik kartı ile birlikte görev belgesini ibraz etmek kaydıyla bu hükümden muaf tutulacak.

Kendisi veya eşinin, vefat eden birinci derece yakınının ya da kardeşinin cenazesine katılmak için veya cenaze nakil işlemine refakat etmek amacıyla herhangi bir cenaze yakınının e-Devlet kapısındaki İçişleri Bakanlığına ait e-Başvuru veya ALO 199 sistemleri üzerinden yapacakları başvurular sistem tarafından vakit kaybetmeksizin otomatik onaylanarak cenaze yakınlarına seyahat izin belgesi oluşturulacak.

Cenaze nakil ve defin işlemleri kapsamında başvuran vatandaşlardan herhangi bir belge ibrazı istenilmeyecek ve Sağlık Bakanlığı ile sağlanan entegrasyon üzerinden gerekli sorgulama seyahat izin belgesi düzenlenmeden önce otomatik olarak gerçekleştirilecek.

Seyahat izin belgesi verilenler kısıtlamadan muaf olacak

Tedavi olduğu hastaneden taburcu olup asıl ikametine dönmek isteyen, doktor raporu ile sevk olan veya önceden alınmış doktor randevusu/kontrolü olan, kendisi veya eşinin, hastanede tedavi gören birinci derece yakınına ya da kardeşine refakat edecek olan en fazla 2 kişi, bulunduğu şehre son 5 gün içerisinde gelmiş olmakla beraber kalacak yeri olmayıp ikamet ettikleri yerleşim yerlerine dönmek isteyen ve 5 gün içinde geldiğini yolculuk bileti, geldiği araç plakası, seyahatini gösteren başkaca belge ve bilgiyle ibraz edenler; ÖSYM tarafından ilan edilmiş merkezi sınavlara katılacak olan, askerlik hizmetini tamamlayarak yerleşim yerlerine dönmek isteyen, özel veya kamudan günlük sözleşmeye davet yazısı olan ve ceza infaz kurumlarından salıverilen kişilerin zorunlu hali bulunduğu kabul edilecek.

Vatandaşlar, belirtilen zorunlu hallerin varlığı halinde bu durumu belgelendirmek kaydıyla e-Devlet üzerinden İçişleri Bakanlığına ait e-Başvuru ve ALO 199 sistemleri üzerinden valilik/kaymakamlık bünyesinde oluşturulan Seyahat İzin Kurullarından izin almak kaydıyla seyahat edebilecek.

Seyahat İzin Belgesi verilen kişiler seyahat süreleri boyunca sokağa çıkma kısıtlamasından muaf olacak.

Tam kapanma sürecinde seyahat izin taleplerinde yaşanabilecek artış göz önünde bulundurularak vali ve kaymakamlar yeterli sayıda personelin görevlendirilmesi başta olmak üzere seyahat izin taleplerinin hızlı şekilde değerlendirilerek karara bağlanabilmesi için her türlü tedbiri alacak.

Araçlara kabulde HES kodu sorgulaması yapılacak

Belirtilen dönemde uçak, tren, gemi veya otobüs gibi toplu ulaşım aracıyla seyahat edecek kişilere biletleme işlemi yapılmadan önce mutlaka seyahat izin belgesinin olup olmadığı kontrol edilecek, geçerli seyahat izninin bulunması halinde biletleme işlemi gerçekleştirilecek. Uçak, tren, gemi veya otobüs gibi toplu taşıma araçlarıyla yapılacak seferlerde yolcuların araçlara kabulü öncesinde HES kodu sorgulaması yapılacak ve tanılı/temaslı gibi sakıncalı durumu olmaması halinde yolcular araca alınacak.

Uçak hariç şehirlerarası faaliyet gösteren toplu taşıma araçları, ruhsatta belirtilen yolcu taşıma kapasitesinin yüzde 50'si oranında yolcu kabul edebilecek ve araçta yolcuların oturma şekli yolcuların birbirleriyle temasını engelleyecek "1 dolu-1 boş" şekilde olacak.

Tam kapanma sürecinde sağlık, güvenlik, acil çağrı gibi kritik görev alanları hariç olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarında hizmetlerin sürdürülebilmesi için toplam personel sayısının yüzde 50'sini aşmayacak ölçüde gerekli olan asgari personel seviyesine düşülecek ve uzaktan veya dönüşümlü çalışmaya geçilecek.

Kısıtlama döneminde, uzaktan ve dönüşümlü çalışmaya tabi kamu personeli, özel bir muafiyete sahip olmamaları nedeniyle diğer vatandaşların tabi olduğu esaslar haricinde ikametlerinden ayrılmayacak.

Kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet binalarında/yerlerinde görev alacak kamu personeli için yetkili yönetici tarafından bu durumu ortaya koyan görev belgesi düzenlenecek ve görevli olduğu zaman dilimi içerisinde ikameti ile iş yeri arasındaki güzergahla sınırlı şekilde muafiyete tabi olacak.

Site yönetimlerine sorumluluk verilecek

İller arası hareketliliğin zorunlu olduğu mevsimlik tarım işçileri, hayvancılık ve arıcılık faaliyetlerinde salgınla mücadele koşullarına uygun hareket edilebilmesi için Tarım ve Orman Bakanlığının koordinasyonunda valiliklerce gerekli tedbirler eş zamanlı olarak alınacak, bu bağlamda mevsimlik tarım işçilerinin iller arası hareketliliği ile konaklayacakları alanlarda alınacak tedbirler ve iller arası hayvancılık ve arıcılık faaliyetleri konusunda İçişleri Bakanlığınca yeni genelge yayımlanıncaya kadar 3 Nisan 2020 tarih ve 6202 sayılı genelgedeki esaslara göre hareket edilecek.

Tam gün uygulanacak sokağa çıkma kısıtlaması tedbirinin konut sitelerinde de uygulanmasını temin etmek amacıyla site yönetimlerine sorumluluk verilecek, site içerisinde izinsiz dışarı çıkan kişilerin (özellikle çocukların ve gençlerin) ikametlerine dönmeleri konusunda uyarılmaları sağlanacak.

Sokağa çıkma süresi boyunca sokak hayvanlarının beslenmelerine özel önem verilecek, bu kapsamda vali/kaymakamlarca yerel yönetimler, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gerekli koordinasyon tesis edilerek sokak hayvanlarının beslenmeleri

için gerekli tedbirler alınacak. Bu amaçla başta hayvan barınakları olmak üzere park, bahçe, orman gibi sokak hayvanlarının doğal yaşam alanlarına düzenli olarak mama, yem, yiyecek ve su bırakılması sağlanacak.

Denetim faaliyetlerinin etkinliği artırılacak

Tam kapanma döneminde kolluk kuvvetlerinin tam kapasiteyle denetim faaliyetlerine katılımı sağlanacak, özellikle sokağa çıkma ile şehirlerarası seyahat kısıtlamaları başta olmak üzere kolluk kuvvetleri tarafından kapsamlı, geniş katılımlı, etkili ve sürekli denetim faaliyetleri planlanarak uygulamaya geçirilecek.

Sokağa çıkma kısıtlamaları sırasında muafiyet tanınan iş yerlerinde çalışıldığına dair gerçeğe aykırı belge düzenlenmesi, özel sağlık kuruluşlarından sahte randevu alınması, fırın, market, bakkal, kasap, manav, kuruyemişçi veya tatlıcılara çıkış serbestisinin maksadını aşan şekilde kullanımı (markete ailece gidilmesi gibi), Çiftçi Kayıt Belgesi'nin amaç dışı kullanılması gibi durumlarda muafiyetlerin giderek artan bir sıklıkla kötüye kullanıldığı göz önünde bulundurularak, bu suistimallerin önlenmesi amacıyla kolluk kuvvetlerince her türlü tedbir alınacak ve denetimlerde bu hususların kontrolü özellikle sağlanacak.

Şehirlerarası seyahat kısıtlamasının etkinliğinin artırılması amacıyla şehirlerin tüm giriş ve çıkışlarında (iller arası koordinasyon sağlanmak kaydıyla) kontrol noktaları oluşturulacak, buralarda görevlendirilecek yeterli sayıda kolluk personeliyle toplu ulaşım araçlarıyla veya özel araçlarla yolculuk edenlerin seyahat izin belgelerinin olup olmadığı tetkik edilecek ve geçerli mazereti veya muafiyeti bulunmayanların şehirlerarası seyahatlerine izin verilmeyecek.

Tam gün sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacak olan tam kapanma döneminde, vatandaşların sadece temel ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla açık tutulacak fırın, market, bakkal, kasap, manav, kuruyemişçi ve tatlıcı gibi iş yerlerinin çevresinde gerekli kontrollerin yapılabilmesi için yeterli sayıda kolluk personeli görevlendirilecek; yürütülecek devriye ve denetim faaliyetlerinde, bu iş yerlerinin kurallara uyup uymadıkları ile vatandaşların bu iş yerlerine gidişlerinde araç kullanmama ve ikametlerine en yakın yere gitme kuralına riayet edip etmedikleri kontrol edilecek.

Genelgeye göre, Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 27'nci ve 72'nci maddeleri uyarınca İl/İlçe Umumi Hıfzıssıhha Kurulları kararları ivedilikle alınacak, uygulamada aksaklığa meydan verilmeyecek ve mağduriyete neden olunmayacak.

Erdoğan'dan Biden'a yanıt

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "ABD Başkanı Biden, bir asırdan daha uzun süre önce yaşanmış acı olaylarla ilgili mesnetsiz, haksız, hakikatlere aykırı ifadeler kullanmıştır" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ADB Başkanı Joe Biden'ın 1915 olaylarını "sokırım" olarak netelemesine, "ABD Başkanı Biden, bir asırdan daha uzun süre önce yaşanmış acı olaylarla ilgili mesnetsiz, haksız, hakikatlere aykırı ifadeler kullanmıştır. Türkiye olarak tarihte yaşanan acıların yarıştırılması gibi bir anlayışı kesinlikle insani bulmuyoruz." şeklinde yanıt verdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasının başında Cumhurbaşkanlığı Kabinesi'ndeki değişikliklere ilişkin, "(Görevini devreden bakanlar) Bu arkadaşlarımızla ilgili sosyal medyada yürütülen linç kampanyalarını kınıyorum." ifadelerini kullandı.

Kabine toplantısından önce KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar ile görüştüğünü anımsatan Erdoğan, şunları kaydetti: "Kıbrıs'ı çözümsüzlüğe mahkum etmek isteyen, Kıbrıs Türk'ü kardeşlerimizi ambargolarla yıldırmaya çalışan zihniyete müsamaha göstermeyeceğiz."

"Sınırlarımız ötesinde de terör oluşumuna izin vermeyeceğiz"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Pençe-Şimşek ve Pençe-Yıldırım operasyonlarına ilişkin, "Irak ve Suriye sınırlarımızı terör örgütlerinin tacizinden kurtardığımız gibi sınırlarımız ötesinde de terör oluşumuna izin vermeyeceğiz." diye konuştu.

"Biden hakikatlere aykırı ifadeler kullanmıştır"

Erdoğan, ABD Başkanı Biden'ın 1915 olaylarını 'soykırım' olarak nitelenmesine ilişkin, şu ifadeleri kullandı: "ABD Başkanı Biden, bir asırdan daha uzun süre önce yaşanmış acı olaylarla ilgili mesnetsiz, haksız, hakikatlere aykırı ifadeler kullanmıştır. Türkiye olarak tarihte yaşanan acıların yarıştırılması gibi bir anlayışı kesinlikle insani bulmuyoruz. Ama şayet böyle bir yola girilecekse bu yarıştan alınıp, vicdani müsterih, kalbi mutmain çıkacak tek millet ve devletin biz olduğunu da hatırlatmak isteriz."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle devam etti: "Tarihteki olayların araştırılması ve hakikatlerin ortaya çıkartılması, bu işin erbabına, tarihçilere bırakılmalıdır, siyasetçilere değil. Yıllardır dile getirilen Ermeni iddiaları konusunda ortak bir tarih komisyonu kurulması teklifimize hala bir cevap alamadık."

Erdoğan, Biden'ın "soykırım" nitelenmesine ilişkin, "Radikal Ermeni çevrelerin ve Türkiye karşıtı grupların baskısıyla yer verildiğini düşünüyoruz. Biz kendimize bu kadar güvenirken karşı tarafın iddia sahibi olarak gerçeklerin peşinde koşmak yerine meseleyi ısrarla siyasi zemine taşımaya, işin aslını göstermeye zaten tek başına yeterlidir." ifadelerini kullandı.

"24 Nisan'da insani trajedi anlamında hiçbir şey olmamıştır"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 1915'te yaşanan olaylara ilişkin şu bilgileri verdi: "Osmanlı Devleti'nin 24 Nisan'da yaptığı tutuklamaların ardından 27 Mayıs'ta 'Sevk ve İskan Kanunu' çıkartılmış, 1 Haziran'da da uygulamasına geçilmiştir. Yapılan işlem, muhtemel bir tehdide veya tehlikeye değil, bilfiil yürüyen isyana ve artarak süren katliamlara karşı alınmış bir tedbirdir. Aslında 24 Nisan'da insani trajedi anlamında hiçbir şey olmamıştır. 24 Nisan 1915 sadece Osmanlı'nın savaş halinde bulunduğu ülkelerle bir olup aleyhine faaliyet yürüten örgütleri kapatıp, 235 yöneticisini tutukladığı gündür. Osmanlı Devleti, Sevk ve İskan Kanunu'yla, bu katliamları gerçekleştiren çetelerin dayandığı Ermeni nüfusu geçici olarak başka bölgelere gönderme kararı almıştır. Üstelik bu karar, ülkedeki tüm Ermenileri değil sadece çete saldırılarının yoğun olduğu yerlerdeki Ermeni nüfusu kapsamaktadır. Sevk ve iskana tabi tutulanların sayısı ABD'nin raporlarında bile en fazla 600 bin olarak belirtilmektedir ki gerçek rakam daha da azdır. Acaba Amerika'nın arşivlerinde ne kadar belge var, varsa açabiliyor mu? Avrupa'da var mı, açabiliyor mu? Hodri meydan diyoruz."

"Hiçbir yerde Ermenilere ait toplu mezara rastlayamazsınız"

Erdoğan, ABD Başkanı Biden'a seslenerek, "Kimsesiz kalmış olan Ermeni çocuklara sahip çıkılarak kendileri için yetimhaneler kurulmuştur Sayın Biden. Mağdur durumda olan Ermeni nüfusa dışarıdan yardım gönderilmesine de hiçbir zaman engel çıkartılmamıştır. Osmanlı, Ermeni nüfusu başka yere göndermemiş, topraklarında yer değiştirtmiştir. 1 hafta süre verilmiş, mazereti olanlar muaf tutulmuştur. Pek çok yerde

Ermenilerin katlettiği Türklere ait toplu mezarlar vardır ama hiçbir yerde Ermenilere ait toplu mezara rastlayamazsınız." diye konuştu.

"Kendinizi aynaya bakıp bir değerlendirmeniz lazım"

Erdoğan, şöyle devam etti: "Osmanlı'nın Ermeni nüfusu, yer değiştirme işlemi sırasında salgın hastalıktan, asayiş sorunlarından veya güvenlik güçleriyle çatışırken hayatını kaybedenlerin sayısı 150 bini ancak bulmaktadır. Elbette bu 150 bin kişinin her biri bir candır ve önemli bir rakamdır. Gerçek rakamların 1 sıfır ilave ile abartıldığını bizzat Ermeni tarihçilerin ve siyasetçilerin kendileri de itiraf ediyor."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Eğer soykırım diyorsanız şöyle kendinizi aynaya bakıp bir değerlendirmeniz lazım." dedi.

İstanbul'daki Ermeni nüfusu bir ara 650 bine yaklaştığını belirten Erdoğan, şunları aktardı: "Herhalde insanlar soykırımı uğratıldıkları yere gönüllü olarak geri dönmezler. Bütün gerçekler ortadayken, kalkıp da Türk'e, Türk milletine 'soykırım' yaftasını yapıştıramazsınız. Ermeni iddialarıyla ilgili ortada herhangi bir somut delil olmadığı gibi uluslararası mahkeme kararı da mevcut değildir."

"Sadece bize husumet göstermekle kalmıyor, bilime de ihanet ediyorlar"

Erdoğan, "Amerika ve Avrupa ülkeleri, tarihi arşiv belgeleriyle konuşmaktan kaçanların safsatmalarının, iftiralarının, yalanlarının yanında yer alarak sadece bize husumet göstermekle kalmıyor, bilime de ihanet ediyorlar." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bir asır önceki hayallerin bir benzerinin, Ermeni örgütlerinin bıraktığı yerden son 40 yıldır PKK terör örgütü vasıtasıyla hayata geçirilmeye çalışıldığının da farkında olduklarını belirtti.

Erdoğan, Ermeni çevrelerin soykırım yalanının üzerine bu derece abanmalarının sebeplerinden birinin de yaklaşık 1,5 asırdır yaptıkları kıyımlardan ve ihlallerden sorumlu tutulma korkuları olduğunu söyledi.

"ASALA terör örgütünün gerçekleştirdiği saldırıları unutmamak"

Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: "ASALA terör örgütünün özellikle 1970'li yıllarda diplomatlarımıza, yani elinde silah olmayan sivil kamu görevlilerine karşı gerçekleştirdiği saldırıları unutmamak, unutmayacağız. Bu alçak eylemlerde hayatlarını kaybeden diplomatlarımızın katillerinin nasıl korunduğunu, cezaevlerinden nasıl salıverildiğini gayet iyi biliyoruz."

"Her ne şekilde kurulmuş olursa olsun Ermenistan devletiyle de iyi komşuluk esasına dayalı bir ilişki tesis etmek istiyoruz." diyen Erdoğan, "Bunun için son 16 yıldır fedakarlığı hep bizim yaptığımız adımlar attık, maalesef bu adımlarımıza samimi bir karşılık bulamadık." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Son gelişmelerin üzerine tuz biber olan 24 Nisan açıklamasıyla artık Türk-Amerikan ilişkileri bu seviyesinin de çok gerisine düşmüştür." ifadelerini kullandı.

"Vaka sayılarımızı süratle 5 binin altına indirmeliyiz"

Erdoğan, Kovid-19'la mücadeleye ilişkin, "Avrupa'nın açılma sürecine girdiği bir dönemde, bizim geride kalmamak için vaka sayılarımızı süratle 5 binin altına indirmeliyiz. Aksi takdirde, turizmden ticarete ve eğitime kadar her alanda ağır bir faturayla karşı karşıya gelmemiz kaçınılmaz olacaktır." diye konuştu.

"29 Nisan'da 17 Mayıs'a kadar sürecektir şekilde tam kapanmaya geçiyoruz" Erdoğan, Kovid-19'la mücadeleye ilişkin, "Avrupa'nın açılma sürecine girdiği bir dönemde, bizim geride kalmamak için vaka sayılarımızı süratle 5 binin altına indirmeliyiz. Aksi takdirde, turizmden ticarete ve eğitime kadar her alanda ağır bir faturayla karşı karşıya gelmemiz kaçınılmaz olacaktır." diye konuştu.

Erdoğan, alınan yeni tedbirlere ilişkin, şunları aktardı:

"29 Nisan 2021 Perşembe akşamı saat 19.00'dan başlayıp, 17 Mayıs 2021 Pazartesi sabah 05.00'e kadar sürecektir şekilde tam kapanmaya geçiyoruz. İçişleri Bakanlığı genelgesinde belirtilen istisna tutulan kuruluşlar hariç, tüm iş yerleri faaliyetlerine ara verecektir. Şehirler arası seyahatlerin tamamı izne tabi olacak ve şehirler arası toplu taşıma araçları yüzde 50 kapasiteyle çalışabilecek. Konaklama tesislerindeki rezervasyonlar, sokağa çıkma ve şehirlerarası seyahat kısıtlamaları için istisna teşkil etmeyecektir. Anaokulu, kreş, 8'inci ve 12'nci sınıflar dahil, tüm kurumlarda yüz yüze eğitime ara verilecek, tüm sınavlar ertelenecektir. Zincir marketler pazar günleri kapalı olacak, diğer günlerde belirlenen saatlerde hizmet vermeyi sürdürecektir. Sürecin hedeflediğimiz sonuçları verebilmesi için kurallar en sıkı şekilde uygulanacak, tedbirlerin istismarına izin verilmeyecektir."

Babacan: Türk ekonomisinden asla ümit kesmeyin

DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, Türkiye'nin daha önceden başardığı, yeniden başaracağını söyleyerek, "Türk ekonomisinden asla ümidinizi kesmeyin" mesajı verdi.

Türkiye'nin zor bir dönemden geçtiğini, pandeminin de zor olan şartları daha da zorlaştırdığını kaydeden Demokrasi ve Atılım Partisi (DEVA) Genel Başkanı Ali Babacan, "Ancak Türkiye'nin problemlerinin çözülmesi, Türkiye'nin bu buhrandan çıkması da bir o kadar kolay. Ülkenin geleceğiyle ilgili kaygıya kapılmamak lazım. Türkiye'den asla ümidinizi kesmeyin. Daha önce başardı yeniden başarır. Tek ihtiyaç dürüst ve işin ehli kadroların işin başında olması" diye konuştu.

DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, gündemdeki konuları DÜNYA'ya değerlendirdi. Parti ilk kurulduğu dönemde kendisine yöneltilen "çözüme nereden başlayacaksınız" sorusuna "Özgürlüklerden" diye cevap verdiğini anımsatan Babacan, "Bu ülkede genç işsizlik sorunu var, bu ülkede beyin göçü var. STK'ların bunları konuşabiliyor olması lazım. Ancak konuşamıyorlar. Teşhisi koymadan tedavi aşamasına geçemiyorsunuz" şeklinde konuştu.

Babacan, "Bu seferki kriz öncekilerden farklı. Birincisi vatandaşlar gördüklerinden geriye düştüler, ikincisi 'hep bu böyle gidecek' hissiyatı var. Ama hatırlatalım 20 bankanın battığı, milli gelirinin yüzde 70'inin borçlandığı bir ülkeyi aldık, gerçekten ekonomisiyle demokrasisiyle çok saygın bir yere taşıdık" açıklamalarını yaptı. Babacan, "Tüm uluslararası toplantılarda Türkiye parlayan bir yıldızdı" diyerek şunları

kaydetti: “Bunu başarmış bir ülkenin karamsar olmak için hiçbir nedeni yok. Çok çabuk toparlarız. Bu likidite koşulları birkaç yıl daha böyle devam etsin, oluk oluk para gelir. Bazen ne diyorlar 2002- 2004’te dünyada para boldu da onun için toparladılar... Değil, rakamlar ortada. O gün Amerikan Merkez Bankası’nın bilanço büyüklüğü 800 milyar dolar, faiz yüzde 4.5. Şimdi Fed’in bilançosu 7 trilyon dolar, faiz 0 ila bir arasında. İnsanlar artık faiz değil varlık peşinde. ‘Türkiye’de büyük bir ümit var. Artık Türkiye yeniden ayağa kalktı’ hissiyatını oluşturalım, oluk oluk sermaye akar. Bırakın borcu, sermaye akar. Türkiye’den asla ümidinizi kesmeyin. Daha önce başardı yeniden başarır. Tek ihtiyaç dürüst ve işin ehli kadroların işin başında olması. Sonrası gelir.”

Babacan, özetle şu konulara işaret etti:

Sadece faiz enstrümanı tüm sorunları çözmez

Faiz elbette daha düşük seviyede olabilirdi ama merkez bankalarının kur ya da faiz ile ilgili yaptıkları, hükümetlere sadece bir fırsat penceresi açar. O dönemde de hükümetlerin doğruları yapması lazım. Yoksa merkez bankası sadece bir faiz enstrümanıyla ülkenin bütün sorunlarını çözemez ki. Eğer hukuk sisteminizde arıza varsa, mülkiyet hukukunuzda, sözleşme hukukunuzda problem varsa, dış ilişkileriniz bozursa döner dolaşır sisteme yüksek faiz olarak gelir.

Parasal genişleme yavaşlarsa, etkisi olur

Şu anda sistemin sürmesinin, çarkların dönmesinin yegane sebebi, dünyada eşî görülmemiş bir para bolluğunun olması. Yüzde 19 faizi verince, ufak tefek de olsa bir miktar sızıntı ile Türkiye’ye dövizin girmesini sağlıyor. Gün gelip de Avrupa Merkez Bankası, Amerika Merkez Bankası politikalarında bir sıkılaştırma değil de sadece genişlemenin hızını düşürse, bunun Türkiye’ye etkisi çok büyük olur.

Bizde de denendi ama olmadı

Pandemiye bazı ülkeler iyi yönetti, bazıları kötü yönetti. COVID- 19 artık aşısı olan bir hastalık. Aşı tedarikinin uygun şartlarda ve adil bir şekilde yapılması bu yılın en önemli konusu olacak. İşin ekonomik maliyetinin hafifletilmesiyle ilgili pek çok ülke belirttiğimiz gibi bunu yaptı. Avrupa, Amerika, Japonya bunu yaptı. Bünyesi sağlam olan bütün ülkeler yaptı. Ama Türkiye yapamadı. Türkiye’nin zaten geçen yıl mart ayında MB net rezervleri 1 milyar doların altına düşmüştü. Şöyle tanımlıyoruz; brüt rezervden zorunlu karşılıkları düşüyoruz, 1 yıla kadar vadeli olan swap anlaşmalarını düşüyoruz, bir de Hazine’nin MB’de tuttuğu mevduatı düşüyoruz, buna net rezerv denmiyor, net döviz pozisyonu deniyor. Geçen yıl nisan ayında da eksiye düşmüştü. Aslında bu şu demek, pandemi başladığında MB’nin net döviz pozisyonu eksideydi, sıfırı tüketmişti. Bir de yedek akçeler önemli. Yıllarca MB’nin bilançosunda 40 milyar dolarlık bir yedek akçe birikmişti. O da 2019’un Ocak ayında bir günde tüketildi. 2020’nin Ocak’ında da 2019’da biriken yedek akçe sıfırlandı. Sonuçta, bütçe açığı büyümüş, kamu borcu hızla artan, MB rezervini sıfırlamış, yedek akçelerini sıfırlamış

bir ülke olarak pandemiye yakalandık. İlk başta parasal genişleme Türkiye'de de bir miktar denendi. Ama ikinci döviz krizi o zaman yaşandı.

2018'in Eylül'ünde, 2019'un Temmuz'unda bir de son Naci Bey'in ayrıldığı 2020 Mart'ında döviz krizi yaşadık. Parasal genişlemenin ağır bir faturası olacağı için ondan da vazgeçilmek durumunda kalındı.

130 milyar dolar olarak hesaplıyoruz

Bir de 128 milyar dolar konusu var. 128 milyar dolar deniliyor ama biz onu 130 milyar dolar olarak hesap ediyoruz. Ocak 2019'la Eylül 2020 arasındaki 21 aylık döneme bakıyoruz. Diğer partiler zaman aralığına farklı bakıyor. Hatırlatalım sadece 3 bankanın 2020'de kambiyo zararı 17 milyar lira. Bu kambiyo zararının ne kadarı MB'nin dövizlerinin kamu bankalarının piyasalara satışından dolayı bilmiyoruz. 2017 Şubat protokolü diyorlar, halbuki Kasım 2018'de bu protokole ekleme yapılıyor. Tamamen hukuki diyorlar. Dolar yok TL var diyorlar. İyi de MB istese zaten TL basar. Ama ithalata bağımlılığın var. Onun için dövize ihtiyacın var. Öyle olmasa pandeminin başlangıcında 14 ülkeyle neden swap anlaşması yaptık. Eğer kur rejimi serbest kur rejimi ise merkez bankası döviz satışını aşırı oynak durumda yapar. Her hangi bir seviyeyi savunmak için döviz satmaz. Bizim zamanımızda açıklanıyordu, onun için şeff af olsun açıklasınlar diyoruz.

Bir gece iki imzanın bedeli 531 milyar TL

Merkez Bankası Başkanı değişikliği ve İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin bir gecede bize getirdiği maliyet 531 milyar TL. Hisse senedi piyasasını bir kenara koyduk. Borç stokuna baktık. Özel sektörün ve kamunun borcuna baktık. Kur 7.20'den 8.20'ye çıktı. Bir de hem TL faizi hem döviz faizi arttı. TL faizindeki artış 4-5 puan, döviz faizindeki artış 2-3 seviyesinde. Biz Cuma kapanıştan Pazartesi açılışa kadar fotoğrafı çektiğimiz zaman, özel sektörün ve kamunun borç stokundaki sıçrama ve bir yıl boyunca bu yeni faizlerden faiz farkının hesaplanması ile maliyeti bulduk. 531 milyar TL. İstanbul Sözleşmesi olayı da önemli çünkü ciddi bir hukuk ihlali var. DEVA olarak buna dava açtık. Normal bir yasayı siz AYM'ye götürüp iptal ettirebilirsiniz. Ama uluslararası sözleşmenin Anayasa Mahkemesi'ne götürülüp iptal ettirmek diye bir şey yok. Danıştay'a usul davası açtık. İçerik zaten kötü. Bu vatandaşa yanlış anlatıldı. Bir taraftan 4 yıllığına atanmış başkanı 4 ayda almak diğer yandan hukuksuzluk bu maliyeti getirdi. Biliyorsunuz hem İnsan Hakları Eylem Planı hem Ekonomik Reformlar açıklanmıştı. Oluşan hafif iyimserlik havasını yok etti.

Büyümede baz etkisini göreceğiz

Büyümede de baz etkisini göreceğiz. Geçen yıl ikinci çeyrekte fabrikalar kapanmıştı, ülke durmuştu. 2020'de 1.8 büyüme açıklandı. 3-4 puan stok artışından konuldu. Stok artışı hesaplaması çok kolay bir iş değil. Ömrünü bu işlere veren arkadaşlarımız İbrahim Çanakçı, Birol Aydemir, akıl erdiremiyorlar bu işe. Çünkü çalışanların sayısı düşmüş, çalışıyoruz diyenlerin de ortalama saati düşmüş. İstihdam azalıyor, saat düşüyor ama büyüme var. Burada ciddi bir soru işareti var. Şimdi ikinci çeyrekte ülke

7-8 büyüdü diye açıklasınlar, bakalım vatandaşın tepkisi ne olacak. Reel olarak geliri artan bir vatandaş kitlesi yok.

Yüzde 10 sermayelendirmeye ihtiyaç var

Deprem gibi, pandemi gibi olağanüstü zamanlarda borç stokunun bir kez sıçraması piyasaları endişelendirmez. İktidara gelirsek, milli gelirin yüzde 10'una denk gelen bir sermayelendirme operasyonuna ihtiyaç olduğunu görüyoruz. Ama bunu bir defaya mahsus olarak yaptığınızı piyasaya anlatmanız lazım. Konuşulur da güven verilirse, sorun olmaz. Sermayelendirmenin dört kuralı var. Öncelikle şeffaf olacak. İkincisi adil yapacaksınız. Çünkü bankalarla bitmeyecek büyük sanayi kuruluşlarıyla da devam etmesi gerekecek. Üçüncüsü, kural bazlı olması lazım. Dördüncüsü ahlaki rizikoyu önleyecek şekilde yapılmalı. Batmayacak kadar büyük bankada, "Kazanırsam kendime kaybedersem nasılsa devlet ödüyor" hissiyatını oluşturunca olmaz. 2001 krizinde milli gelirin üçte biri gitti. Onu ödememiz 10 yıl sürdü, son taksiti bitirince Hazine'de arkadaşları çağırıp tebrik ettim. Bu yine yapılır. Havuza su koyarsanız, herkesin bilmesi lazım ki havuzun delikleri kapatıldı, sızıntı yok. Delikler, hala varsa, sızıntı varsa o zaman tutamazsınız... Enflasyonist bir durum olur, borç faiz sarmalı başlar, 94 Çiller krizi gibi olur, Allah korusun. Bir de çok istediğimiz fakat son saatlerde Meclis'te engellenen mali kural bugün devrede olsaydı, şimdi hükümet çok rahatlıkla para harcayabilirdi. Muhalefetin hepsinin destek verdiği enteresan güzel bir ortam olmuştu. Ama 'Kendi IMF'imizi mi oluşturacağız' diyerek geri çevrildi. Avrupa Euro Bölgesi için yaptı. Almanya Anayasası'na koydu.

Rekor sürede seçime katılma hakkı kazandık

Baktık ki Türkiye'nin sorunları büyüyor. Bu sorunların çözümüyle ilgili artık bir gelecek görülüyor. Yeni bir üslupla, yeni bir teşkilat yapısıyla her şeyiyle sıfırdan bir parti kurma girişimini başlattık. DEVA'yı kurduk. Teşkilatlanmamızla rekor sürede seçime katılma hakkı kazandık. 2002'de AK Parti bile teşkilatlanmasını tamamlayamamıştı, Meclis grubu var diye seçimlere girebilmişti. O günler unutuluyor. Hazır bir teşkilat yapısının üzerine konuşlanmadık. 81 il başkanımız var. Türkiye'nin 973 ilçesi var, 600'ünde başkanımız var. Partili arkadaşlarımızın çoğu daha önceden siyasetle ilgilenmemiş insanlar. Tecrübe de çok önemli. Siyasette kendini koruyabilmiş, siyaseten kirlenmemiş arkadaşlarımız da var.

'Soykırım' ifadesini kınıyoruz

ABD Başkanı Joe Biden'ın, iç politika kaygılarıyla tek yanlı bir tarih okumasına dayanan 'soykırım' ifadesini kullanmasını güçlü bir biçimde kınıyoruz. Bu tanımanın zaten sağlıklı olmayan ikili ilişkilerimiz üzerindeki ilave tahrip edici etkisi izahattan varestedir. Türkiye'nin her geçen gün uluslararası alanda maalesef küçük düşürüldüğü yeni bir olayla karşılaşılıyor. Bunun nedeni iç ve dış politikada kötü yönetim, zayıf ayan ekonomimiz ve gücümüzdür.

Erken seçim 2022'nin sonbaharında olur

Cumhurbaşkanı bir 2014'te seçildi bir de 2018'de seçildi. Hukukçular ekseriyetle "Cumhurbaşkanı'nın iki dönemi doluyor" diyor. Cumhurbaşkanlığına yakın kaynaklar "Yoo 2017'de sistem değişti, kilometre sıfırlandı, bu birinci dönemi" diyorlar. Bu YSK'ya gitse sonucun ne olacağı malum. Eğer Cumhurbaşkanı'nın 2'nci dönemi ise bir daha aday olamıyor. Ama erken seçime giderse ve Meclis seçime götürse, tekrar aday olabiliyor. Beklentimiz, normal zamanından birkaç ay önce erken seçim. Bir de sonbaharda seçim yapmak AK Parti'ye yarıyor. 2022'nin sonbaharında bekliyoruz.

74 maddelik Anayasa teklifimizi hazırladık

Ankara'da mutfak ekibimiz Türkiye'nin yarınları için çalışıyor. Bunlardan en önemlisi Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem... Geçen yıl mayıs ayında partiyi kurduktan bir ay sonra start verdik. 74 maddelik Anayasa teklifimizi hazırladık. Diğer siyasi partilere de dedik ki, diyalog ve istişare başlatmaya hazırız... Sayın Kılıçdaroğlu'na, Akşener'e ve diğer parlamenter sistem isteyen genel başkanlara da sorduk. Onlar da kabul etti. İlk 90 günümüz için çalışıyoruz

13 politika birimimiz var. Tüm politika alanlarını kapsıyor. Bunlar hükümetin ilk 90 gününü ve ilk 360 gününü çalışıyor. Arkadaşlarımız yoğun bir şekilde buna çalışıyor. Çünkü biz hep planlı programlı olarak çalışmaya hazırız. Hatırlarsanız 2002 yılında bir Acil Eylem Planı hazırlamıştık. 3 Kasım'da seçim oldu 18 Kasım'da hükümetin kurulduğu gün bu planı açıklamıştık. Takvime bağlı bir şekilde ne yapılacağını hazırlamıştık. Bir yılda yüzde 80'ini tamamladık. Aynı o mantıkla çalışıyoruz. Bunun zamanlıca yapılmasının önemli olduğunu düşünüyoruz. Çünkü ilk 90 gün bir altın pencere. Zor ama önemli kararları bu 90 günde alabiliyorsunuz. Zor adımları orada atıyorsunuz. Yoksa zaman geçtikçe siyasi sermaye azalmaya başlıyor. Üstelikte memleketin o kadar çok sorunu var ki, bir an önce çözülmeli...

Otel lobileri İsviçreli bankacılarla dolu

Bir bankacı arkadaşla konuşuyorduk. Lüks otellerin lobileri İsviçreli private banking 'özel bankacılık' yapanlarla dolu. Servet yönetimi dediğimiz bu şeyin limiti İsviçreli bankalar için 20 milyon dolarlar değerindeydi. Şu anda 500 bin dolarlara kadar düşmüş Türkiye için. Çünkü insanlar bir şekilde buradaki kaynaklarını daha güvenli olduğunu düşündükleri yerlerde kullanmak için çalışma yapıyorlar. Ülkede kiralık kasa kuyruğu var. Bankalarda kiralık kasa bulunmuyor. Kripto para konusu neden Türkiye'de bu şekilde... Çünkü insanlar elektronik ortamda dokunamadıkları bir değere güvendiler, belki daha fazla para kazanırım diye. Güven her şeyin başı. Hukuk, yargı, sözleşme hukukunun, mülkiyet hukukunun işliyor olması lazım.

Reuters: Türk bankaları Kanal İstanbul'u fonlamakta istekli değil

Reuters, Türk bankalarının "çevresel ve yatırım risklerinden dolayı" Kanal İstanbul'u fonlamakta istekli olmadığını yazdı.

Türkiye'nin belli başlı bankaları, Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın 10 yıl önce açıkladığı Kanal İstanbul projesini finanse etmeye çevreye yaratacağı etkinin yanı sıra mega inşaat projelerinin yarattığı yatırım riskleri nedeniyle isteksiz yaklaşıyorlar.

Reuters'a bilgi veren dört bankacılık kaynağı, projenin çevresel faktörlerden dolayı oluşturacağı riskler nedeniyle bankaların finansmanda yer almada gönülsüz olduklarını belirtti.

'KAYNAK BULUNMASININ ÖNÜNDE ENGEL'

İki bankacı da Türkiye'deki büyük bankaların altısının imzasının bulunduğu sorumlu bankacılık prensipleri anlaşmasının Kanal İstanbul'un inşası için kaynak bulunmasının önünde engel niteliğinde olduğunu söyledi.

Erdoğan'ın 10 yıl önce ortaya atarken "çılgın proje" olarak adlandırdığı Kanal İstanbul'un inşası için 2019 sonunda yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporuna göre 75 milyar lira, yani dönemin döviz kuruyla yaklaşık 13 milyar dolar gerekeceği tahmin ediliyor.

Hükümet, Karadeniz'i Marmara Denizi'ne bağlayacak 45 km uzunluğuyla kentin batı kesimini ada haline getirecek kanalın yapımına Haziran'da başlamayı planlıyor.

VATANDAŞLARIN ÇOĞU KARŞI

Erdoğan, kanalın boğazdaki deniz trafiğini azaltacağını söylerken İstanbul Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, mühendisler ve en az bir ankete göre çoğu vatandaş çevresel yıkıma neden olacağı ve tatlı su kaynaklarını kirleteceği için projeye karşı çıkıyorlar. Erdoğan kanalın üzerinden geçecek ilk köprünün temelini Haziran ayında atılacağını söylemişti.

Türkiye'nin Karadeniz komşusu Rusya ise Karadeniz'e deniz yoluyla ikinci bir giriş açacağı için güvenlik gerekçesiyle projeden endişe duyduğuna dair sinyaller verdi.

'PROJENİN FİNANSMANINDA YER ALACAĞIMIZI SANMIYORUM'

Adının açıklanmasını istemeyen bir üst düzey bankacı, "Projenin finansmanında yer alacağımızı sanmıyorum. Daha çok bir inşaat projesi gibi görünüyor. Çevre sorunu yaratma riski var. Bu açıdan da sıkıntılı" dedi.

Üst düzey diğer bir bankacı da finansmanda, projenin yaratacağı çevresel etkilerden dolayı yer almak istemeyeceklerini belirterek; imzacı bankaların fonlanan projelerin çevresel etkilerini azaltmayı hedefleyen Birleşmiş Milletler (BM) Sorumlu Bankacılık Prensipleri'ne uyması gerektiğini söyledi.

Bugüne kadar Türkiye'nin İstanbul üçüncü köprü, havaalanı, Gebze-İzmir otoyolu, PPP projeleri gibi büyük altyapı proje finansmanlarında yer alan bankalardan Garanti Bankası, Vakıfbank, Denizbank konuyla ilgili sorulara bir yorum yapmadı. İş Bankası, Ziraat Bankası ve Halkbank'tan ise haberin yayımlandığı sırada bir yanıt gelmedi.

Mansur Yavaş, 100 milyon TL'lik destek paketini açıkladı

ANKARA (ANKA)- Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, sosyal yardım alan vatandaşlar ile pandemi sürecinde işini kaybeden veya gelirinden olan sektör çalışanlarına yönelik 100 milyon TL'lik destek paketini açıkladı. Başkent Kart projesini hayata geçirdiklerini sosyal medya hesaplarından duyuran Yavaş, 100 milyon liralık destek paketinden toplam 232 bin 351 ailenin yararlanacağını belirtti. Pandemi döneminde ihtiyaç sahibi vatandaşların artması üzerine sosyal yardım alan aileler ile bu dönemde işini kaybeden esnaf ve sektör çalışanlarına müjde veren Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, 232 bin 351 aileye 100 milyon TL'lik destek paketi hazırladıklarını açıkladı.

DESTEK PAKETİNDEN 232 BİN 351 AİLE YARARLANACAK

Sosyal medya hesapları üzerinden yaptığı paylaşımda sözlerine, "Sevgili Ailem" diyerek başlayan ve Başkent Kart projesini hayata geçirdiklerini belirten Yavaş, destek paketinin detaylarını da paylaştı:

"Seçimlerden önce söz verdiğimiz, sosyal yardım alan ailelerimizin desteklerden uygarca faydalanabileceği Başkent Kart projemizi hayata geçiriyoruz. Bu sayede artık Ankara'da alan el veren eli görmeyecek, bir tüccar zengin edilmeyecek, yardım ekonomisi tüm kente yayılacak ve aileler standart paketleri değil, ihtiyacı olan ürünleri serbestçe seçerek alabilecekler. Bu vesile ile sizlere Ramazan ayında Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak 100 milyon liralık büyük destek paketimizi açıklamak

istiyorum. Basımı ve dağıtımı tamamlanan 113 bin ailenin Başkent Kartına 400'er lira tanımlayacağız. Pandemi nedeniyle kapanan sektör temsilcileri ve çalışanları ile geliri azalan esnaflardan oluşan 18 bin 500 kişiye 400'er lira nakit ödeme yapacağız.

DESTEK EKONOMİSİ TÜM KENTE YAYILACAK

Kartlarına ve isimlerine yükleme yapılan vatandaşlara kısa mesaj yoluyla bilgilendirme yapılacağını belirten Yavaş, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bu yeni destek anlayışımız sayesinde, kartlara yüklenen ya da nakit yatırılan ekonomiden semtlerdeki bütün esnaflarımız yararlanacaktır. Kart basımı bayram sonrasına kalan aileler ile ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızdan oluşan 100 bin 851 aileye ise 470 lira tutarında gıda kolisi dağıtımını bu hafta içi tamamlayacağız. Böylece Mübarek Ramazan ayında 232 bin 351 aileye 100 milyon lira destek sağlamış olacağız.”

YAVAŞ'TAN “6 MİLYON TEK YÜREK” KAMPANYASINA DESTEK ÇAĞRISI

Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, 1 Nisan tarihinde yeniden başlattığı “6 Milyon Tek Yürek” kampanyasına katılarak destek veren tüm hayırseverlere de teşekkür etti.

100 milyon TL'lik destek paketinin dışında “ankaratekyurek.com” adresi üzerinden ihtiyaç sahibi ailelere yapılan desteğin 13 milyon TL'yi aştığına dikkat çeken Yavaş, “Kampanyamız tüm hızıyla devam ediyor. Dünyada, ülkemizde ve şehrimizde yangın sürerken; varsın kavşaklardan biri geç yapılsın, varsın bir kaldırım ya da park sonraya kalsın. Bizim belediyecilik anlayışımız ve en büyük hedefimiz, hiçbir çocuğun boynunun bükük kalmaması ve eğitimlerinden mahrum olmaması; hiç kimsenin yatağa aç girmemesidir” dedi.

Rusya'dan Türkiye'ye büyük ihanet. Yaptıkları çağrıya bakın

Rusya'dan tur operatörlerine yetkili makamlardan izin çıkıncaya kadar 1 Haziran sonrası için de Türkiye'ye tur satışları yapmama çağrısı geldi.

Rusya Başbakan Yardımcısı Tatyana Golikova, tur operatörlerine Rus yetkili makamlardan izin çıkıncaya kadar 1 Haziran sonrası için de Türkiye ve Tanzanya'ya tur satışları yapmama çağrısında bulundu.

1 HAZİRAN SONRASI İÇİN

Basın toplantısında gazetecilere açıklamalarda bulunan Golikova, tur operatörlerini Rus yetkili makamlardan izin çıkıncaya kadar 1 Haziran sonrası için Türkiye ve Tanzanya'ya tur satışları yapmamaya çağırıldı.

OPERATÖRLERE ÇAĞRI

Sputnik'in haberine göre Golikova, "**Bildiğiniz üzere uçak seferlerine 1 Haziran 2021'e kadar ara verildi. Ve bu noktada siz değerli tur operatörlerimize sesleniyorum, vatandaşlarımızın izinlerini ve tatillerini yapmak amacıyla bu ülkeleri ziyaret etme imkanlarını yeniden sağlamak için Türkiye ve Tanzanya'daki epidemiyolojik durumu değerlendiren nihai karar verilinceye kadar 1 Haziran sonrası için bu ülkelere tur satışları yapılmamalı**" diye konuştu.

1 HAZİRAN'A KADAR

Montrö ve Ukrayna'ya İHA satışı tartışmalarının ardından Golikova Türkiye'deki salgın durumunun kötüleşmesi nedeniyle bu ülke ile havayolu iletişiminin 15 Nisan'dan 1 Haziran'a kadar sınırlandırılmasına karar verildiğini duyurmuştu.

Çiğ sütte yeni fiyat ve destekleme politikası

Ali Ekber YILDIRIM

27 Nisan 2021 Salı

Türkiye'de ürettiği ürünün fiyatını belirleme yetkisi olmayan tek kesim çiğ süt üreticileri. Kullandıkları girdilerin fiyatı serbest, ama ürettikleri çiğ sütün fiyatını, büyük bölümü hayvancılıkla ilgisi olmayanlar tarafından belirleniyor.

Çiğ sütte fiyat ve destekleme konusunda yine önemli değişiklikler yapıldı. Son 10 yıldaki değişime bakalım:

2010 yılı sonuna kadar ülke genelinde örgütlü olan Köy-Koop ile sanayiciler arasında yapılan 3 aylık ihalelerle çiğ süt fiyatı belirleniyordu.

2011'den itibaren çiğ süt fiyatı, üretici, sanayici, bakanlık ve üniversite temsilcilerinin temsil edildiği Ulusal Süt Konseyi tarafından belirlenmeye başlandı.

2017 sonunda Ulusal Süt Konseyi'nin belirlediği fiyata müdahale edildi. Gıda enflasyonunu artıracak şekilde gerekçesi ile belirlenen fiyat açıklanamadı.

31 Ocak 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Çiğ Sütün Sözleşmeli Usulde Alım Satımına İlişkin Yönetmelik" değişikliği ile çiğ süt fiyatı belirleme yetkisi Konsey'den alınarak Gıda Komitesi'ne verildi. Fiyatı Gıda Komitesi belirliyor, Ulusal Süt Konseyi açıklıyor.

Yeni fiyat uygulaması

Fiyat kriterleri de sürekli değiştiriliyor. Çiğ süte verilen destekleme primi dönemsel olarak Tarım Bakanlığı tarafından belirleniyor. Seçim zamanı yüksek prim verilirken bir sonraki dönem çok düşük prim oranları ile geçtiriliyor.

Geçen hafta çiğ sütte fiyat ve destekleme politikası yeniden değişti. Çiğ süt referans fiyatı ilk kez kaliteye ve sınıflandırma esasına göre belirlendi. Daha önce yağ ve protein oranına göre tek bir referans fiyat belirlenirken, mayıs ve haziran dönemi için yağ ve protein değerlerine göre A,B ve C sınıfı olmak üzere 3 ayrı fiyat açıklandı.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 25 Ocak 2020'de Resmi Gazete'de yayımlanan "Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliğ"e göre, çiğ inek sütü yağ ve protein oranına göre 3 sınıfta değerlendirilecek. Çiğ süt referans fiyatı da bu sınıflamaya göre yapılacaktır.

Tebliğde 2020 ve 2021 yıllarında Çanakkale, Burdur ve Aksaray illerinde, 2022 yılından itibaren ise tüm illerde bu uygulamaya geçileceği bilgisine yer veriliyor. Ancak 2022 yılı beklenmeden 1 Mayıs itibarıyla ülke genelinde yeni uygulama başlıyor.

Kaliteli süt üreten cezalandırılıyor mu?

Tam 8 yıldır kaliteye göre fiyat konusu tartışılıyor. Amaç, kaliteli sütün teşvik edilmesi idi. Fakat ilk uygulamada açıklanan fiyatlar gösterdi ki, kaliteli süt üretenleri desteklemek bir yana adeta cezalandırılıyor. Gıda Komitesi'nin belirlediği ve Ulusal Süt Konseyi'nin açıkladığı, 1 Mayıs-30 Haziran 2021 dönemi geçerli olacak çiğ süt fiyatı, A sınıfı sütler için litre başına 2 lira 90 kuruş, B sınıfı için 2 lira 85 kuruş ve C sınıfı için 2 lira 80 kuruş.

Ayrıca, Tarım ve Orman Bakanlığı, bu iki aylık dönemde üreticiye litre başına 30 kuruş destekleme primi ödeyecek.

Çiğ süt üreticileri, yem başta olmak üzere girdi fiyatlarının yılbaşından bu yana yüzde 12-15 oranında arttığını, mayıs ve haziranda da girdi fiyatlarının artacağını belirterek bu fiyat artışının zamları karşılamaktan çok uzak olduğunu dile getiriyor. Ayrıca, kaliteli süt fiyatının düşük kaldığını, yağ ve protein oranının yüksek olması için ineklere özel ve daha pahalı yem verdiklerini belirten üreticiler, daha yüksek maliyete katlanarak kaliteli süt üretenlerin ödüllendirileceğine cezalandırıldığını iddia ediyor.

Süt sanayicileri de maliyetlerinin çok yükseldiğini, market zincirleri ile yaptıkları sözleşmeler nedeniyle bu fiyat artışını fiyatlara yansıtılmalarının zor olacağını söylüyor.

En yüksek kalite ile en düşük arasında 10 kuruş fark var

Aydın Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği Başkanı Sedat Güngör, uzun bir süreden beri herkesin kaliteye göre süt fiyatının verilmesini istediğini belirterek, ilk uygulamanın 1 Mayıs itibarıyla başlayacağını söyledi. Güngör: "Bazı endişeler var. Sütün tümüyle analize tabi tutulması gerekiyor. Bu analizi kim yapacak? Sanayici yaptığında üretici aleyhine bir sonuç olur mu endişesi var. Bunların netleşmesi gerekiyor. Ayrıca, belirlenen fiyatlarda barem farkı çok düşük, en yüksek kalite ile en düşük kalite arasında litrede 10 kuruş fark var. Kaliteli süte daha yüksek fiyat verilmeli. Kaliteli süt üretimi teşvik edilmeli. Sanayici kaliteli süt almak istiyorsa bunun bedelini de ödemelidir. Hayvancılıkta işler yolunda gitmiyor. Biz sürekli sahadayız. Üretici büyük sıkıntı yaşıyor. Sütü değerinde satılmazsa üretimi sürdürmesi çok zor" yorumunu yaptı.

Avrupa Birliği kriterlerine uyum sağlanacak

Ulusal Süt Konseyi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Muhittin Özder, çiğ sütün kaliteye göre sınıflandırılması ve fiyatın buna göre belirlenmesinin tam 8 yıldır gündemde olduğunu ve tartışıldığını söyledi. Özder, " Biz 8 yıldır bu konuyu tartışıyoruz ve ilk uygulamaya ilişkin açıklama yaptığımız gün Avrupa Birliği'nden çok önemli bir açıklama yapıldı. Avrupa Birliği, süt ve süt ürünlerini birliğin belirlediği kriterlere uygun üretim yapanlardan alacağını ilan etti. Yani, Avrupa Birliği, hangi kriterlere göre üretim yapıyorsa ithal edeceği ürünlerin de o kriterlerle üretilmesi şartını getirdi. Avrupa Birliği'ne çok büyük ihracatımız olmayabilir. Fakat, bu kriterleri ihracat yaptığımız diğer pazarlar da isteyecektir. Bu nedenle kaliteye göre sınıflandırma ve fiyat çok önemli. Avrupa Birliği veya başka pazarlar için değil kendimiz için doğru adım atarak bu kaliteyi sağlamamız gerekiyor" dedi.

Geçiş süreci iyi değerlendirilmeli

Üreticilerin süt analizi, yağ ve protein oranının belirlenmesi konusunda endişe etmelerine gerek olmadığını belirten Özder sözlerini şöyle sürdürdü: "Üretici sütünü birlik veya kooperatif üzerinden sanayiciye satıyor. Analizler de anlaşmaya bağlı olarak yapılıyor. Analizlerde şahit numuneleri alınıyor. Tarım Bakanlığı bunlar üzerinden de gerekli denetimleri yapıyor. Bu konuda bir sorun olacağını sanmıyoruz. Kaliteyi belirlemek için belli formülasyonlar var. Programlar var, veriyorsunuz 1 gram yağ veya protein artışında size fiyatın ne olması gerektiğini veriyor. İdeal olanı bu, ama daha yeni başlıyoruz. Bunların hepsi yapılacak."

Özetle, çiğ sütte yeni bir fiyat ve destekleme politikası uygulanacak. Sürdürülebilir olması için üreticiden tüketiciye kadar olan zincirin her halkası iyi yönetilmeli. Girdi fiyatları artarken çiğ süt fiyatı aynı oranda artmazsa üretim sürdürülemez. Aynı durum sanayici için de geçerli. Tüketici de haklı olarak kaliteli, sağlıklı sütü uygun fiyata tüketmek istiyor.

SÜTTE 2021 VE 2022 YILI DESTEKLEME ESASLARI

- ✓ Çiğ süt desteği ve süt piyasasının düzenlenmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı 22 Nisan 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.
- ✓ Tarım ve Orman Bakanlığının belirleyeceği dönemler, kriterler ve birim fiyatlar üzerinden çiftçilere çiğ süt destekleme ödemesi yapılacak.
- ✓ Üretmiş olduğu çiğ sütü, süt işleme tesislerine satan ve bir üretici örgütüne üye olan yetiştiriciler desteklemelerden yararlanacak.
- ✓ Manda, inek, koyun ve keçi sütü, soğutulmuş inek sütü, üretici örgütleri kanalı ile pazarlanan soğutulmuş inek sütü destekleme kapsamında olacak.
- ✓ Çiğ inek sütü desteklemesi, protein ve yağ değerine göre yapılan A,B,C sınıflamasına göre ödenecek.

- ✓ Üretmiş olduğu çiğ sütü, süt piyasasının düzenlenmesi uygulaması kapsamında, üretici örgütleri aracılığı ile süt ürününe (süt tozu) çevirterek Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü (ESK)'ne satan üreticiler çiğ süt desteklemesinden yararlandırılacak.
- ✓ Hastalıktan arı işletme belgeli süt üreten işletmeler, ürettikleri çiğ sütü, faaliyet alanında sütün arzı/satışı bulunan işletme kayıt belgesine sahip ve Bakanlık Süt Kayıt Sistemi'ne kayıtlı yerel perakendecilere, işletme kayıt belgesine sahip Bakanlık Süt Kayıt Sistemi'ne kayıtlı süt dolum tesislerine fatura/müstahsil makbuzu karşılığında satmaları şartıyla çiğ süt desteklemesinden yararlandırılacak.
- ✓ Ürettiği çiğ sütü, Dijital Tarım Pazarı (DİTAP) üzerinden doğrudan veya üyesi olduğu üretici/yetiştirici örgütü üzerinden satan üreticilere Bakanlığın belirleyeceği dönemler, kriterler ve birim fiyatlar üzerinden ilave destekleme ödemesi yapılacaktır.
- ✓ Çiğ süt piyasasının düzenlenmesi uygulamasında, Et ve Süt Kurumu tarafından yapılan alım ve satım arasında oluşacak fark, hayvancılık destekleme bütçesinden karşılanacaktır.
- ✓ Çiğ sütü toplayan, pazarlayan üretici örgütlerine desteğin yüzde 3'ü "çiftçi örgütlerini güçlendirme" amacıyla ödendikten sonra kalan miktar çiftçiye ödenecek.

Yağ ve protein değerine göre çiğ inek sütü sınıflandırması

Sınıflar	Protein Değeri (%)		Yağ Değeri (%)	
	Ekim - Mart	Nisan - Eylül	Ekim - Mart	Nisan - Eylül
A Sınıfı	3,20 ve üzeri	3,10 ve üzeri	3,60 ve üzeri	3,50 ve üzeri
B Sınıfı	3 ≤ protein değeri <3,2	3 ≤ protein değeri <3,1	3,3 ≤ yağ değeri <3,6	3,2 ≤ yağ değeri <3,5
C Sınıfı	2,9 ≤ protein değeri <3	2,9 ≤ protein değeri <3	yağ değeri <3,3	yağ değeri <3,2

NOT: Sınıf tespitinde, yağ ve protein oranlarının aynı anda sağlanması zorunludur. Sağlanmadığı durumlarda, düşük olan değer yer aldığı sınıfa göre sınıflandırılır.

“Faizler hazıranda indirilmezse...”

Alaattin AKTAŞ

27 Nisan 2021 Salı

Eski bir Hazine bürokratının uyarısıdır:

- ✓ **Piyasa faizlerin hazıranda indirileceğine yatırım yapıyor ancak bu hiç kolay görünmüyor.**
- ✓ **Faiz indirilmediği takdirde haziran sonrası için borç döndürmek her kesim için çok zorlaşacak.**
- ✓ **Zamanından önce bir indirime gidilirse bu sefer de yeniden bir faiz-kur sarmalına girmek kaçınılmaz olacak.**

Yıllarını Hazine'ye vermiş eski bir bürokrat dostum var. Emekli oldum diye köşesine çekilmeyen; yazmaya, üretmeye, ülke sorunlarına kafa yormaya çalışan bir bürokrat... Ön plana çıkmaktan da pek hoşlanmaz. Zaman zaman sohbet ederiz, yazdıklarını gönderir bana.

Hafta sonu telefon etti, “**Sana bir not gönderiyorum**” diye.

Bu sefer oturmuş adeta hap gibi bir ekonomik tablo çıkarmış ve gidişata ilişkin öngörülerini sıralamış... Notunun başlığına baktım; “**Faizler hazıranda indirilmezse**” diyor. Aradım; “**Daha arada mayıs var, mayısta bir faiz indirimi beklemiyor musun ki hazirana atlıyorsun**” diye sordum.

Yanıtı dikkate değerdi: “**Ben aslında bu yıl hiç faiz indirimi beklemiyorum ki.**”

Bürokrat dostumun notunun ilginizi çekeceğinden eminim:

Dünyada ve Türkiye'de neler oluyor?

"Dünyada gıda ve başta petrol olmak üzere, emtia fiyatları artıyor. Yanı sıra ABD'de yükselen enflasyonun sonucu uzun vadeli faizler yükselmeye başladı.

İçeride; ABD'nin soykırım söylemi, Avrupa Parlamentosu'nun son Türkiye raporunda daha da ağırlaşan ifadeler ve müzakerelerin sonlandırılmasının istenmesi. Yetmedi yaklaşan Halkbank davası. O da yetmedi Rusya'nın turizm ve uçuş sınırlaması kararı. Bunlara ek olarak, haziranda yapılacak NATO zirvesi ve AB liderler zirvesinde Türkiye için olumsuz sayılabilecek bir hava oluşması...

Dışarıda belirsizlikler artarken ve ekonomide dolarizasyon zirvelerdeyken, Merkez Bankası'nın döviz rezervi tarihi dip seviyelerde. Politika faizi etkisini yitirdi. Para politikası etkin çalışmıyor. Hukuk, eğitim, sağlık, bürokratik ve siyasi yapısal kurumlar aşırı zedelenmiş durumda. Kredibilite kayıpları çok yüksek.

Böyle bir ortamda piyasaların baz senaryosu, faizlerin yılın ikinci yarısında düşeceği doğrultusunda. BDDK, covid-19 salgını nedeniyle, bireysel krediler ile KOBİ ve esnaf kredilerinin 30 Haziran'a kadar ötelenmesini istemişti. Tüm borçlular gibi borcu ötelenmiş olanlar da hazirandan sonra faizler düşünce, daha ucuza yeniden borçlanabileceklerini öngörüyorlar."

Bürokrat dostum gelişmelerin bu beklentiye uygun olup olmadığını sorgularken şöyle devam ediyor: "Dışarı için pek değil. Ekonominin döviz ihtiyacı her ay daha büyüyor. Şubat 2021 sonrası 12 ay içinde 192 milyar dolar borç çevrilecek. Buna karşılık siyasi ve ekonomik konjonktürde oynaklıklar artmaya devam ediyor.

Piyasa uzmanları enflasyonun nisan-mayıs civarında zirve yapacağına, sonra düşeceğine yönelik senaryolarla tahminler yapıyor.

Ancak iç talep güçlü. Pandemi nedeniyle ertelenen harcamaların etkisi görülüyor. Yanı sıra, yükselen kurların fiyatlar üzerindeki etkileri de izleniyor.

Eğer enflasyon beklendiği gibi düşmez ve cari açık geçen yılın büyüklüklerinin altına inmezse döviz üzerindeki baskılar artmaya başlar. Böylesi bir ortam, Merkez Bankası'nın politika faizini düşürme isteğine engel olabilir. Hatta tersine faizi yükseltmek zorunda bile kalınabilir."

Peki piyasanın faiz konusundaki beklentisi ne? Eski Hazine bürokrati bu konuda da şu görüşleri dile getiriyor:

"Bunun en iyi göstergelerinden birisi devlet iç borçlanma senetlerinin verim eğrisi. Verim eğrileri, yatırımcının çeşitli vadelerdeki beklentilerine göre talep ettikleri faizleri gösterir. Normal verim eğrilerinde vade uzadıkça, faiz artar.

Ancak bugünlerde oluşan verim eğrisi bize başka şeyler söylüyor. Vade 5 aydan 116 aya kadar uzarken faizler yüzde 18-19 civarında. Eğri yatay. Vade uzasa da beklenti değişmiyor.

Faiz düşüşü olmazsa...

Oysa haziran sonrasında faiz düşüşü beklendiğini söylemiştik. Demek ki piyasalarda faizlerin düşeceğine olan inanç, şimdilik yok. Can alıcı soru şu: "Hiç mi yok? Yoksa indirim beklentisi ötelendi mi? Ötelendiyse ne zamana? Yılın son çeyreğine mi, yoksa gelecek yıla mı?"

Faiz düşüşleri çok ötelendiyse, o zaman hep beraber oturup düşünmek zorunda kalırız. Yüksek faiz, reel sektörün ve hane halkının borç geri ödemelerini zorlaştırmaya başlar. Yatırımlarını ve diğer harcamalarını kısmalarına neden olur. Sonuç ekonominin beklendiği kadar büyümemesidir.

Ardından finansal sektörün aktif kalitesinde bozulma artabilir. Bunlar bir yana, siyasi karar alıcılar da uzun süren yüksek faiz ortamına dayanamaz ve Merkez Bankası üzerinde baskı yapmaya başlayabilirler. Eğer faizler, olması gereken zamandan önce indirilirse, bu sefer yüksek döviz ihtiyacı nedeniyle, kurlar hızla yükselişe geçecektir. O zaman kur ve faiz sarmalı tekrar işleyecektir.

Kanımcıca, kısa vadeli görünüm net değil. Dolayısıyla, haziran hem siyasi hem de ekonomik olarak önemli bir ay olmaya aday. Piyasadaki karar alıcılar, daha fazla zarar etmemek için, ekonomik verilerin yanı sıra, eğer bulabilirlerse doğru dış ve iç politika değerlendirmelerini yakından izlemek zorundalar."

Abdulkadir Selvi

Pençe operasyonlarının stratejik kodları

27 Nisan 2021

23 Nisan'da PKK'ya yönelik olarak başlatılan Pençe-Şimşek ve Pençe-Yıldırım harekâtları başarıyla yürüyor.

Türkiye bir süre önce PKK ve DEAŞ başta olmak üzere terör örgütleriyle mücadelede konsept değişikliğine gitti. PKK'nın saldırılarını kendi sınırlarımızın içinde önlemek yerine, terörü kaynağında tespit edip, yok eden bir stratejiye geçildi. Hem inisiyatif bizim elimize geçti hem de teröristlerin daha eyleme geçmeden kaynağında yok edilmesi sağlandı.

DÜĞÜNÜ KANA BULAMIŞTI

DEAŞ'ın 2016 yılında Gaziantep'te bir düğüne yaptığı canlı bomba saldırısı dönüm noktası oldu. Fırat Kalkanı operasyonu ile DEAŞ sınırlarımızın ötesine atılırken, içeride de PKK'nın Kandilcikleri yok edildi. Kuzey Irak'ta güvenli bir alan oluşturuldu. Yaz, kış demeden bu konsept geliştirilerek sürdürülüyor.

STRATEJİK NOKTALAR

Terörle mücadelede başarılı sonuçlar alınmasına neden olan bu stratejiyle ilgili dört noktaya dikkat çekmek istiyorum.

- 1- Terörü kaynağında önleyici konsept.
- 2- Terörü sınırlarımızın ötesinde engelleme.
- 3- Irak ve Suriye topraklarının içinde güvenli bölge - güvenli hat oluşturma.
- 4- Operasyonlarda devamlılık ve tamamlayıcılık ilkesi.

NEDEN PENÇE İLE BAŞLIYOR?

Dikkat ettiniz mi, Kuzey Irak'a yönelik operasyonların ismi "**Pençe**" ile başlıyor. Pençe harekâtı esas alınarak, Pençe-Kartal icra edildi. Onu Pençe-Kaplan tamamladı. Şimdi Pençe-Şimşek harekâtı ile Pençe-Yıldırım eşzamanlı olarak yürütüyor. Hem belirlenen teröristler etkisiz hale getiriliyor hem de PKK'nın sözde komuta merkezleri yok ediliyor.

İşin özeti, birbirini tamamlayan operasyonlarla, tuğla üstüne tuğla konuluyor.

DÖRT BAŞLIK

Biz evlerimizde huzur içinde yaşarken, Mehmetçik Kuzey Irak'ta Pençe-Şimşek ve Pençe-Yıldırım operasyonlarını yürütüyor. Bu operasyonun hedefini dört başlıkta toplamak mümkün.

1- TÜRKİYE'YE SIZMALARINI ÖNLEMEK

İlkbaharın gelmesiyle birlikte PKK, Türkiye sınırlarına yakın kamplarda tuttuğu teröristleri eylem yapmak üzere Türkiye'ye sızdırıyor. Sınıra yakın olan Basyan-Avaşin bölgesinde tespit edilen teröristler, Türkiye'ye sızmadan etkisiz hale getiriliyor.

2- GÜVENLİ ALANIN TAKVİYESİ

Pençe operasyonlarıyla PKK'lı teröristlerin Türkiye'ye geçişini önlemek için sınırlarımızın ötesinde kalıcı ve geçici üs bölgeleri oluşturulmuştu. Sınırlarımızdan 30-35 kilometre içeriye girilip, güvenli bir alan kuruldu. Güvenli hattın PKK'luların Türkiye'ye geçişlerini önlemede etkili olduğu tespit edildi. 23 Nisan'da başlatılan operasyonla bu güvenli hattaki boşlukların doldurulması, zayıf noktaların takviye edilmesi amaçlanıyor.

3- KÜÇÜK GRUPLAR HALİNDE

Türkiye'nin etkili operasyonu üzerine PKK'nın bir süredir büyük gruplar yerine küçük gruplar oluşturduğu tespit edildi. Arazide seyyar bir şekilde ve küçük birlikler halinde hareket eden PKK'lular, harekât bölgesine sızan komandolarımız tarafından etkisiz hale getiriliyor.

4-KANDİL NİYE VURULUYOR?

Böyle saçma soru olmaz. Elbette ki Kandil vurulmalı, diyeceksiniz. Ben de o kanaatteyim. Ama bu operasyonda Kandil'de belirlenen hedeflerin vurulmasının stratejik bir önemi var. Kandil'de vurulan noktalar PKK'nın sözde komutanlarının olduğu mağaralar. Buradan Türkiye'ye sızmaya çalışan teröristleri yönetiyorlar. Bu operasyonlarla teröristler ile onlara komuta edenler arasındaki irtibat koparılıyor.

PINAR GÜLTEKİN CİNAYETİNDE TUZAK

BİR kadın cinayeti var mı, bilin ki hemen aynı yöntem devreye giriyor. Vahşice katledilen kadının özel hayatına girilmeye çalışılıyor. Böylece özel hayatı üzerinden kadın cinayeti meşrulaştırılmak isteniyor.

Genç bir çiçekken soldurulan, hayatının baharındayken kara toprağın altına sokulan kadının namusuna, şerefine dil uzatılıyor.

Vahşice katletmeye doymuyorlar, bir de hatırasını kirletmeye çalışıyorlar. Bu örnekleri daha fazla detaylandırmak istemiyorum çünkü midem bulanıyor. Bunu da çoğu zaman katil zanlısının avukatı ya da ailesi yapıyor.

CİNAYETİ MEŞRULAŞTIRMAK

Yani çok bilinçli bir taktik.

Peki niye yapıyorlar? **Pınar Gültekin**'in özel hayatına girerek, öldürülmeyi hak ettiği algısını oluşturmaya çalışıyorlar. Cinayeti meşrulaştırmak istiyorlar. Böylece **Pınar Gültekin**'i insanlık dışı yöntemlerle katleden **Metin Can Avcı**'yı haklı çıkarmaya çalışıyorlar.

REZAN EPÖZDEMİR'İN İTİRAZI

Pınar Gültekin'in ailesinin avukatı **Rezan Epözdemir**, mahkemede bu taktiği deşifre etti. ABD'ye yazı yazılarak **Pınar Gültekin**'in telefonunun şifresinin istenmesine itiraz etti. **Pınar Gültekin**'in özel hayatına girilmek istendiğini, cinayetin meşrulaştırılmaya çalışıldığını savundu.

Metin Can Avcı duruşmada tam da bu senaryoya uygun hareket etti. '**O benim sevgilim değil. Benimle zorla birlikte olan bir eskorttu**' iftirasında bulundu. Hatta bir adım daha ileri gitti. Bu işin mağduru olduğunu söyledi. Bunu söyleyen kişi **Pınar Gültekin**'i bağevine götürüp feci halde dayak atan, sonra diri diri varile koyup yakarak öldüren sonra üzerine beton döküp toprağa gömen kişi. Yani genç bir kıza vahşet içinde vahşeti yaşatan bir cani. Yuh olsun. Hadi bir an için **Pınar Gültekin**'in sevgilisi olmadığını kabul edelim. Bu ona **Pınar Gültekin**'i vahşi bir şekilde katletme hakkını veriyor mu?

MUĞLA'DA HÂKİMLER VAR DEDİRTECEK

Pınar Gültekin'in özel hayatı, bu katilin işlediği cinayetin gerekçesi olamaz. Mahkeme heyetinin bu tuzağa düşmeyeceğine inanıyorum. Muğla'da hâkimler var dedirtecek bir kararın altına imza atacaklarını düşünüyorum.

KILIÇDAROĞLU'NUN KRIPTO VİZYONU

NE zaman ki kripto paralarla ilgili haber çıksa. Ne zaman ki yeni bir kripto para patladığını görsem.

Hemen aklıma CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu**'nun kripto paralarla ilgili çıkışı geliyor.

Merkez Bankası 16 Nisan günü kripto paraların Türkiye'de ödeme aracı olarak kullanılmayacağı kararını aldı.

Merkez Bankası'nın kararı yayınlanır yayınlanmaz **Kılıçdaroğlu**, yayılım ateşine başladı.

Kemal Bey'in hesap uzmanı olduğunu biliyordum ama kripto paralar konusunda ihtisası olduğunu tweet'leri sayesinde öğrendim.

KILIÇDAROĞLU'NUN TWEET'LERİ

Kılıçdaroğlu sacağı sacağına iki tweet attı.

İlk tweet'inde iktidara **“Kripto kararını kime danıştin ey iktidar?”** diye sordu. Sorar, muhalefet değil mi, hakkıdır. **“Bu konunun tüm paydaşları ile oturup istişare ediyorum”** dedi.

Kılıçdaroğlu'nun istişaresinin sonucunu merak etmez misiniz? Ben de ettim. **Kemal Bey**, aynı gün attığı tweet'le merakımızı giderdi.

“Tüm gün farklı paydaşlarla görüştüm. Blockchain ve kripto 1 milyar dolarlık (Unicorn) teşebbüslerimizin çıkacağı yegâne alandır. Türkiye'nin finansal teknoloji girişimlerine darbe vurdular. Gençlere tahammülleri yok bunların. Yok yok yok!” dedi.

Şimdi tosuncuklar batırdıkları kripto paralarla yurtdışına kaçarken, ben de **Kemal Bey**'in iki tweet'ini hatırlıyor ve vizyonuna şapka çıkarıyorum.

Esfender KORKMAZ

Biden'in sözünün bir etkisi olur mu?

26 Nisan 2021 Pazartesi

1985 yılında Dr. Şükrü Elekdağ, ABD Türkiye Büyükelçisi idi. Elekdağ, Uğur Dündar'a verdiği mülakatta, Washington'a tayininin ikinci yılında Türk Etütleri Enstitüsü (Institute of Turkish Studies) kurduğunu ifade ediyor. Bu Enstitü aracılığı ile ABD'de önde gelen 69 bilim insanı Ermeni soykırım iddiasına karşı, 19 Mayıs 1985 günü New York Times ve Washington Post gazetelerinde yarım sayfalık ilan veriyor. Bu ilanda soykırım iddialarının yanlış olduğu ve nedenleri açıklanıyor. Elekdağ, "Bu deklarasyon sayesinde, Türkiye birden hamle yaparak, moral ve siyasi üstünlüğe sahip bulunan Ermeni lobilerle arasındaki mesafeyi kapatmayı başardı" diyor. Bu örnek aynı zamanda elçiliklerin ve lobi faaliyetlerinin dış politikadaki önemini gösteriyor. AKP hükümeti Ermeni lobisine ve ABD'de Türkiye karşıtı Senato ve Temsilciler Meclisi üyelerine karşı benzer bir lobi faaliyeti yapamadı. ABD ve Avrupa'da dış politikada lobi faaliyetleri önemlidir.

Türkiye'de; Fethiye'de yerleşik 300 kadar İngiliz ailesi vardı. Bunlar Türkiye için aynı zamanda etkili lobi grubuydu. OHAL ve Başkanlık Sistemi'nden sonra hepsi evlerini satıp çıktılar.

Bidenin soykırım sözünü kullanması, bundan sonrasında ilişkileri çıkar esasına dayalı bir zemine çekecektir. Belki böylesi daha da iyi olacaktır. Zira pazarlık gücümüzü artırmak için, önce dış politikayı iç siyasi popülizmden uzak tutmamız ve güçlü olmamız gerekiyor.

ABD'de yaşayan Ermenilerin, mahkemelerde davalar açarak, Türkiye'den tazminat talepleri ve arkasından toprak talebi şeklindeki yorumlar tamamiyle yanlıştır. Bunun temel nedeni soykırım tamamen bir iddiadır. Ama ABD'de bu iddia sahipleri dava açamaz. Çünkü;

1- Varsayalım ABD'de bir mahkeme tazminat kararı verdi. Bu kararın uygulanması için, davacının Türkiye'ye gelerek, Türk mahkemeleri nezdinde "Tanıma ve Tenfiz davası" açmaları gerekiyor. Türkiye'de uygulanması için Türk Mahkemeleri'nin de bu

kararı tanınması gerekiyor. Kaldı ki, Biden bildirmede "bu Türkiye'yi suçlama değildir" diyor.

2- Uluslararası hukuka göre, soykırıma maruz kalmış ve sağ kurtulmuş olanlar ancak tazminat davası açabiliyor. Mirasçıları dava açamıyor.

3- Böyle bir iddianın Uluslararası Ceza Mahkemesi'nde görülmesi için, her iki tarafın da bu mahkemenin yetkisini kabul etmesi gerekir. Yetkisi anlaşmayı imzalayan ülkeler için geçerlidir. Türkiye bu anlaşmada taraf değildir. Yine T 24'ten Mehmet Yılmaz'ın da belirttiği gibi bu mahkeme; ülkeleri değil suçlu işleyen bireyleri cezalandırmaya yetkilidir.

Ekonomiye gelince; Türk-Amerikan ilişkilerinin bozulması veya yaşanan sorunlar, doların uluslararası para olması nedeni ile her ülkeyi etkiler. Türkiye'de de zaten spekülâtörler bu ilişkileri kullanıyor. Biden'in soykırım sözünü önceden değerlendirmişti. Dolar kuru 8,31'e yükseldi.

Bundan sonra eğer biz Türkiye olarak ihtiyatlı ve doğru adımlar atarsak, bu işi iç politikada kullanmaya kalkmazsak, Biden'in sözünün hiçbir etkisi olmaz.

İbrahim Kahveci

Varlıktan yükümlülüğe araziden arsaya

Merkez Bankası Başkanının son konuşmasından iki bölüm:

“Bankaların, piyasaların ihtiyacı olan TL’yi Merkez Bankası karşıladı. ‘Merkez Bankası’nın kaybolan rezervleri’ diyorsunuz ya, o rezervler sadece yer değiştirdi. Merkez Bankasının rezervleri varlık ve yükümlülük olarak yer değiştirdi.”

Şimdi kendinize sorun: Varlığınızın mı olmasını istersiniz, yoksa eksi yükümlülüğe mi düşmek ister misiniz?

Evet, **Merkez Bankasında hala döviz var**. Hatta altın rezervi de bulunuyor. Ama eskiden 120 TL’si varken bunun 70 lirası bankaların verdiği para örneği gibi yükümlülüktü. Kalan 50 TL ise **Merkezin öz be öz dövizini** oluşturuyordu.

Şimdi yine brüt rezerv denilen bir döviz var ama artık varlıkta görülenler de bir yükümlülük oldu. Yani şimdi kasada 70 TL gözükyor ama artık yükümlülükler 120 TL oldu. Kalan 50 TL ise **sizin öz be öz borcunuzu** oluşturuyor.

Durum budur.

Net varlıklar gitmiş ve yerine net borçlar gelmiştir. Yani yükümlülükler..

İşte değişen budur diyor sayın başkan.

***

Başkanın konuşmasında bir bölüm daha var ki, asıl durumu özetleyen yer orası. Bakın konuşmayı tane tane aşağıda veriyorum:

“Yurtdışı yerleşikler ucuz ya da pahalı alıp parasını gününde gitmiştir. Türkiye hiçbir şekilde bir temerrüde düşmemiştir. Bunun sağlıklı işlediğini şuradan görebiliriz: Daha sonra faiz yükseldiğinde yabancılar yine gelmiştir. Başkan değişikliğinden sonra alıp

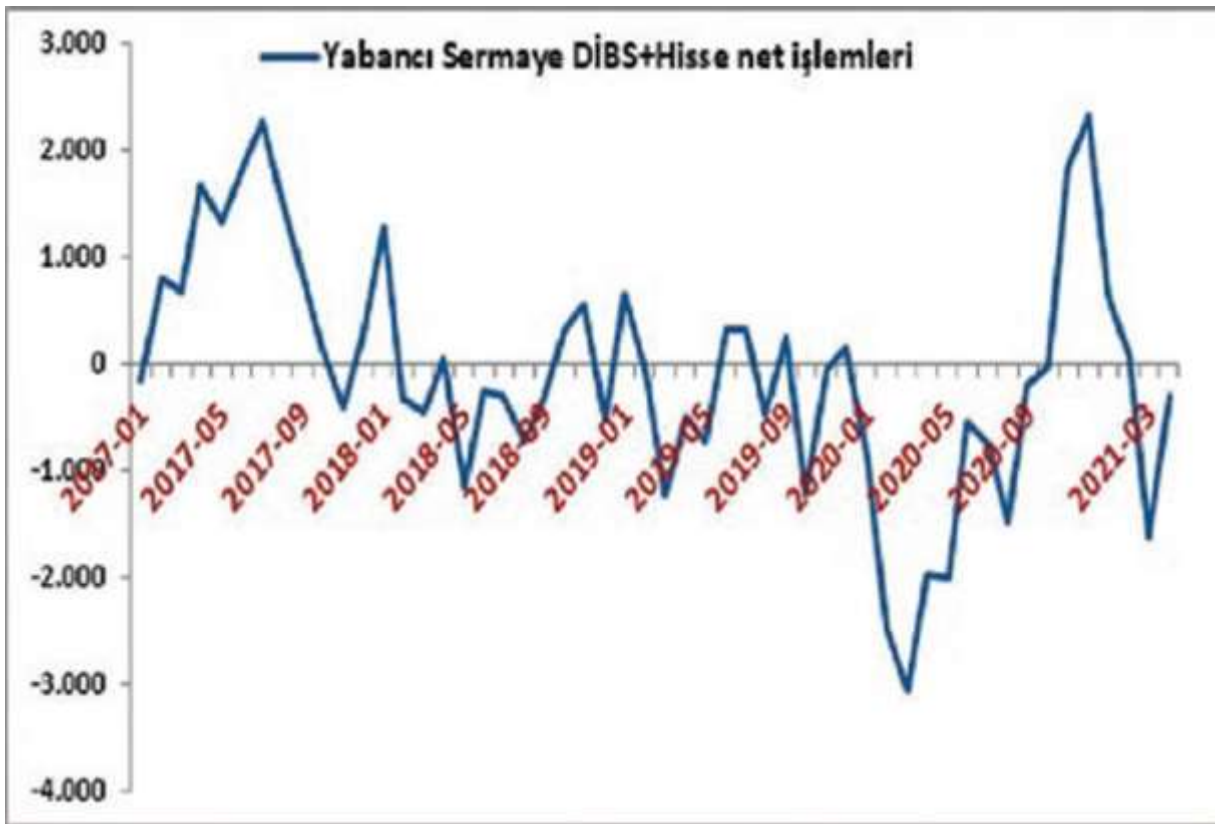
27.04.2021

yine gitmiştir... Bazı şeyleri tartışabiliriz ama insanlar Türkiye'ye istediği zaman parasını getirip istediği zaman da parasını alıp gideceği bir ortamın olduğunu biliyor ve yaşıyorlar.”

Şimdi konuyu çözelim:

“*Faiz yükseldiğinde yabancılar gelmiştir*” bölümü: Naci Ağbal'ın Kasım 2020'de MB Başkanlığına getirilmesi sonrası faizler reel olarak yükselmiştir. Reel faiz ve kararlı MB tutumu sonucu yabancılar yeniden gelmeye başlamıştır.

(Grafikte görüldüğü gibi Naci Ağbal koltuğa oturunca aylık DİBS ve Hisse senedi alımları pozitive yükselmiştir.)

Şimdi gelelim ikinci kısma.

“*Başkan değişikliğinden sonra alıp yine gitmiştir (Yabancılar)*”

Sizce grafikte görüldüğü gibi yabancıların yüksek faiz devam etmesine rağmen BAŞKAN değişikliği ile yine gittikleri dönem ne zamandır? Elbette Naci Ağbal'ın gitmesi ve Kavcıoğlu'nun gelmesidir.

Bir Merkez Bankası Başkanı düşünün ki, kendisinden önceki başkan döneminde yabancıların geldiğini ama kendisinin koltuğa oturması ile yabancıların gittiğini söylesin.

27.04.2021

Ben sadece tebrik ediyorum.

BETON TUTKUSU

Varlıktan yükümlülüğe geçmenin ardından bir de araziden arsaya geçmemiz gerekiyor. Zaten varlıktan yükümlülüğe geçmemizin en güçlü nedeni beton sevdası değil miydi?

Konut faizlerinin mevduat faizlerinin bile altına düştüğü günleri yaşamıştı ülkemiz.

Fabrikaların yerine AVM yapınca kazandığımızı sandık. Oysa bugün TL değersiz bir para olmasına ve ekonomi durgunlaşmasına rağmen cari açık veriyoruz.

Ülkemizin içeriden içeriye üretim gücünü bitiren bir beton aşkımız var. Hatta toprağı-araziye tarım ve gıda üretimi olarak görmek yerine arsa-konut olarak görebilme sevdamız var.

Sözler maneviyat icraat ise maddiyat.

Sonuç ortada...

27 Nisan 2021, Salı

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Biden'in Amerika'sına verilecek en iyi cevap, onlardan daha akılcı davranmaktır

Biden "**Soykırım**" dediği için sayısız yorum yapıyor. Bu yorumlarda "**Amaç Erdoğan'ı devirmek mi**" ya da "**Türkiye'yi gözden çıkardılar mı**" benzeri sorulara da cevap aranıyor.

Oysa Türk-Amerikan ittifakının oluşturulduğu soğuk savaş yıllarından bu yana, Amerikan başkanları benzer densizliği defalarca tekrarladılar. Daha ötesi olabilir mi? Johnson mektubunda "**Sovyetler size saldırırsa sadece izleriz**" benzeri sözler de söylenmişti. 12 Eylül darbesinin "**Bizim çocuklar tarafından yapılmış**" diye yorumlandığı Beyaz Saray'ın patronu Başkan Reagan da "**Soykırım**" dememiş miydi?

Görgüsüzler

Yani **Biden**'in amacını ne kadar uğraşırsak uğraşalım tam anlayamayız. Çünkü bunlar Yeni Dünya'nın görgüsüz haciağalarıdır. Kendi çıkar hesapları ötesinde fazla şeylere bakmazlar. Kalp kırmak vazgeçilmez âdetleridir. Şehirlere nükleer bomba atıp yüz binlerce insanı katlettikleri zaman, muzaffer gülücükler atarlar.

Ne biçim müttefik

Bu durumda bunların üslerini kapatmak ya da başka türlü zecri tedbirler almak pek bir şey sağlamaz. Yıllardır FETÖ'yü beslemekten ya da PKK'ya silah ve para vermekten hiç vazgeçtiler mi? Yani sorun **Biden** değil, bunların tümü sorunludur.

Dostlarımız farklıdır

Söz konusu gerçeklerin ışığında yapmamız gereken, akılcı davranmaktır. Birincisi bunlara uyup birileriyle asla düşman olmayacağız. Şu anda Rusya'yla kurduğumuz dostluk çok değerlidir. Aynı şekilde Çin'le ilişkilerimizi de geliştirmeliyiz. Venezuela'yı asla yalnız bırakmayalım ve Küba'yla daima dost kalalım. Ayrıca ilişkilerde üst akıl arıyorsak bunu Amerika'da değil İngiltere'de bulmaya çalışalım.

Bunların Türkiye'yi hedef alan derin devletinin başına **Biden** kadar taş düşsün...